

ĮVYKIŲ APŽVALGA B.N.

KANADOS FINANSŲ MINISTERIS SUSIREMUS SU DEFICITU

Paul Martin'as, naujasis Kanados Finansų Ministeris lapkričio 29 d. pranešė, kad valstybės deficitas, baigiantis nustatytai metų pabaigai kovo mėn. 31 d. 1994 m., bus pasiekęs prietrenkiančią sumą \$44-46 milijonus. Tai sudaro bent 13 milijonų dolerių skirtumą nuo buvusios Tory vyriausybės pramatytos sumos.

Parlamento opozicijos ministeriai paskelbė, kad jie sutinka sumažinti savo algas, prisidėdami prie deficito sumažinimo plano.

Min. pirm. Jean Chrétien'as reaguos į šį deficitą gruodžio 21 d., sukviedamas provincijų premjerus ir Teritorijų vadovus privačiai konferencijai aptarti ekonomijos ir darbų kūrimo reikalus.

Reformistų partija ir Bloc Québécois sušaukė savo atskiras spaudos konferencijas, komentuodami paskelbtą didesnį, negu tikėtasi, deficitą. Abiejų šių partijų atstovai patvirtino, kad prisidės prie algų sumažinimo plano ir kad visi nori dirbti kartu, sprendžiant deficito problemą.

Vaizdingai min. Paul Martin'as pristatė šios problemos išdavas: išdalintus lygiomis valstybės deficitą kanadiečiams, naujų metų pradžioje kiekvienas vyras, moteris ir vaikas būtų skolingas \$17,000!

Buvęs Konservatorių-Tory finansų ministeris Don Mazankowski reagavo į min. Martin'o pranešimą pareiškdamas, kad Liberalai dalinai pasitikėjo buhalterinių metodų pakeitimais ir todėl deficito suma pakilo taip stipriai. Pats Mazankowski buvo numatęs š.m. balandžio mėn., kad deficitas biudžetiniiais 1993-1994 metais būtų 32.6 milijonų dolerių. (Ir tokiu atveju - deficitas skubiai ir reikšmingai taptų kytinas. Kur dinga GST mokesčiai, specialiai tam tikslui įvesti, išreklamuoti ir sukėlė daug diskusijų bei konservatorių vyriausybės pažadų? Red).

Min. Paul Martin'as atkreipė dėmesį dar į vieną taisytiną valstybinių pajamų sumažėjimo priežastį: pagrindinę ekonomiką. Į ją įeina ne tik nelegali prekyba tabaku ir

cigaretėmis, už kurias nemokami mokesčiai valstybei, bei įvairūs privatūs patarnavimai, kuomet atlyginama iš rankų į rankas, nes, anot jo, žmonės nepasitiki savo vyriausybe, kad ji geriau tvarkytų ekonomiką.

Jis patvirtino, kad naujai išrinktoji liberalų vyriausybė laikysis savo rinkiminių pažadų - stimuliuos ekonomiką ir numuš per pusę deficitą 3 metų laikotarpyje.

Rasti sprendimą, kaip sustabdyti plačiai pasklidusius išsisukinėtojus nuo mokesčių nemokėjimo ir taip didele dalimi prisidedančių prie deficito, bus nelengva, nes nežinia, kaip tai padaryti.

KANADA IR NAFTA

Min. pirm. Jean Chrétien susitikimuose dėl NAFTA susitarimų su Amerikos atstovais, o taip pat ir Meksikos, negalėjo jų įtikinti, kad naujoji jo vyriausybė turi teisę pakeisti kaikiuriuos NAFTA susitarimų punktus dėl energijos išteklių apsaugos Kanadoje. Nežiūrint to, atrodo, kitos išeities šiuo metu nėra, nes tarptautinė politika, vedama JAV-bių, pasirodė eanti labai nelanksti Kanados atžvilgiu (ir taip gero kai neatsakingai, atrodo, priimti buv. Kanados min. pirm. Mulroney).

J. Chrétien pažadėjo desperatiškiems Kanados žvejams Atlantičiuose pakrastičiuose praplėsti Kanados žvejojimą vandenų teisę už 200 mylių vandenų teritorijos. Ar Portugalija, Ispanija ir Prancūzija, o taip pat ir buvusi Sovietų Sąjunga (dabar Rusija) jau kuris laikas peržengusios sužvejotos žuvies sutartus kiekius, atsižvelgs į tai?

Naujosios jūrų frigos turėtų daug darbo vaikdamas nesilaikančius taisyklių komercinius žvejus....

J. Chrétien buvo patenkintas, kad plataus masto Kanados vandens eksporto klausimai neįeina į NAFTA susitarimų programą ir jau pavyko tą reikalą išlaikyti nepaliestu.

NAFTA susitarimai pradės galioti nuo 1994 m. sausio mėn. 1 d.

JAV priklauso nuo Kanados patiekiamos Hydro - elektros energijos ir eksportuojamo 2.1 trilijono kubinių pėdų natūralių dujų per metus bei 804,000 statinių alyvos į dieną.

NEPATINKA UKRAINOS SPRENDIMAS

Lapkričio 18 d. Ukrainos vyriausybė dalinai ratifikavo branduolinių ginklų susitarimą: nutarė pasilaikyti 58% savo teritorijoje esamų 1650 branduolinių raketinių užtaisų. Ukrainos parlamento nutarimas nepatiko Rusijai, kuri tuojau pareiškė, kad "tai galėtų destabilizuoti visus tarptau-

Atžingsniuoją žiema...

tinus ryšius, ypač Europoje".

Nepatogiai pasijuto ir JAV vyriausybės administracija, kuriai nepavyko įtikinti Ukrainą laikytis jos prezidento išpareigojimo valstybę padaryti nebranduoliniu kraštu.

Ukrainos prez. L. Kravčuk'as pareiškė, kad jis vėl šį klausimą iškels naujame parlamente, kuris bus renkamas 1994 m. kovo mėn. 27 d.

Parlamentas ratifikavo tą susitarimą (START I) dalį, kur buvo reikalaujama saugumo garantijų ir didesnės finansinės paramos branduolinių ginklų sunaikinimui.

RUSIJA PASISAKO APIE BANDUOLINES ATMATAS

Š.m. lapkričio mėn. viduryje Londone vyko suvažiavimas 71-ų delegatų iš įvairių kraštų, besirūpinančių kaip apsaugoti vandenynų tarsą.

Buv. Sovietų Sąjunga, pasirodo, buvo iškrovusi į Arktikos vandenyną branduolines nuodingas atmatas, kurios sudaro beveik pusę Černobylio jėgainės sprogių metu pasklidusių medžiagų kiekį.

Žinias patiekė suvažiavime dalyvavusi Rusijos delegacija. Kaip žinoma, Tarptautiniai susitarimai draudžia gramzdinti nuodingas radioaktyvines medžiagas į vandenynus.

Dar nėra galutinai ištirta ir paskelbta, kiek ir kur buvusi neatsakingoji komunistinė vyriausybė yra paslėpusi po vandeniu nuo-

dingų medžiagų įvairiose pasaulio pakrantėse, įskaitant ir mūsų Baltiją.

JELCIN'O KRITIKAMS GALIMA NAUDOTIS MEDIA

Iš Maskvos pranešama, kad artėjant daugiapartiniam balsavimui, dvi valstybinės televizijos stotys vakarinėse laidose, be atlyginimo, paskyrė laiką 13-kai kandidatuojančiųjų grupių.

Idomiausia, anot žurnalisto J. Steele, tokios programos idomumas buvo ne jos apipavidalinime, bet tame, kas buvo sakoma. (Ar tai ir nebūtų svarbiausia? Red.).

Pirmą kartą, beveik metų laikotarpyje, Rusijos gyventojai turi progos išklauyti vyriausybės kritikavimą, ypač ekonominės politikos srityje. Nuo 1992 m. prez. Jelcin'ui pradendant ekonomines reformas, buvo skelbiama, kad kitos išeities nėra. Minimoje TV programoje dabar kiekviena grupė, išskyrus "Rusijos Pasirinkimas" - vadovaujamai igalioto min. pirm. Jegor Gaidar'o, siūlo ir reikalauja kitokiu būdu vykdyti reformas.

Tokios nuomonės buvo reiškiamos ir anksčiau, tačiau nebuvo leista pasisakyti per TV programą.

Kai kurie vyriausybės ministeriai irgi pritaria metodų pakeitimui. Igal. min. p-kas Alexander Šokhin'as sako, kad "Mes norime sulėtinti reformų vykdymą, bet ar jos bus priimtinos, priklauso nuo to, kaip bus išlaikomas ir

pritaikomas socialinis jų pagrindas. Nepopuliaros reformos, nerūpestingai pravedamos galėtų kraštutinius kairiuosius ištumti į valdžią, kaip kad įvyko Rytų Europoje". A.Šokhin'as, nepriklauso Gaidar'o vadovaujamam blokui, atstovauja Rusijos Vienybės ir Sutarimo Partijai.

Šitokia galvosena vis stiprėja ir yra priešpastatoma Gaidar'o "Soko terapijai". Rūpinamasi, atsargiau leisti skelbti bankrotus ir kaip sumažinti bedarbystę, tvirtina žurnalistas.

Iki dabar Vakarų valstybių vyriausybės ragino Rusiją sekti tikslai jų pačių laisvos prekybos - ekonomijos planą (kuris irgi turi didelių trūkumų, ir aišku, kad negali būti visapusiškai taikomas Rusijai ar ir kitoms Europos valstybėms atsiplėšusioms nuo komunistinės apgaulingos "ekonomijos" ir ideologijos).

Šiose naujose priešrinkiminėse programose buvo rodomas vienas vaizdas - kaip buvo užsidegę Rusijos Parlamentas - Baltųjų Rūmų pastatas per paskutinįjį konfliktą su parlamentu. Filmininkas Gavorukhin'as stovintis ties pastatu, kalbėjo pasipiktinęs, kad pasaulis matė TV pagalba, "Rusijos gėdą"...

Komentaras, kaip visi žinome, buvo vienasališkas, nes tie nerinktieji parlamentariai trukdė prezidento ir jo vyriausybės darbus, sėdėjo susikrovę ginklų ir maisto atsargas, ir nė nemanė pasitraukti nei iš pastato, nei iš nebeteisėtai einamų pareigų.

NARKOTIKŲ TINKLO VADOVO IR ŽUDIKO TURTAS - NUKENTĖJUSIEMS

Iš Kolumbijos sostinės Medellin'o pranešama, jog gruodžio mėn. 2 d. ilgai paieškomas Pablo Escobar, susirėmimo su policija ir kareiviais buvo nusautas.

Jo motina ir sesuo sako, kad jis nusišovęs pats, pamatęs, kad nepavyks pasprukti iš apsupimo.

Vieno žymiausio narkotikų tinklo (veikla nuo 1980 m. išplito iš šio kontinento į Vakarų Europą) vadovo 44m. amžiaus Escobar'o 16 mėnesių ieškojo policija ir kariuomenė. Jis su savo padėjėjais apkaltintas 1989 m. nužudymu 500 policininkų, žudynių suplanavimu ir vykdymu, nugalbijant prezidentinius kandidatus, teisėjus, žurnalistus ir policijos tarnautojus. Šimtai nekaltų kolumbiečių žuvo per Escobar'o įvykdytus apsipirkimo centrų sprogdinimus, kaimynų sušaudymus ir keleivinio lėktuvo nušovimą.

Gudrus ir susikrovęs milžiniškus turtus, Escobar'as papirkinėjo varginuosius, kurie aprūpindavo jo veiklą narkotikais ir padėdavo išvengti policijos. Savo karjerą jis pradėjo paprastai - buvo pradėjęs

pardavinėti vogtus kapinių paminklus, po to - automobilius. Pavykus - finansiniai parėmė miesto atnaujinimo projektą nuskurdusioje kaimynystėje Medellin'e. Statė namus vargšams, taisė kelius, sporto stadionus. Jo dvigubas (o gal ir keleriopas) pavoingas gyvenimas subūrė tiek pat priešu, kiek ir dėkingų vargšų.

Jo laidotuvisė dalyvavo apie 3000 žmonių. Kai kurie sakė, kad jo asmenyje prarado globėją (nors gavo tik mažą dalį jo milžiniško turto). Kiti kaltino, kad jis iš miesto apleistų apylinkių suviliodavo jaunuolius tapti žmogžudžiais, vykdamas jo planus, kad galėtų vienas su savo patikimaisiais viešpatauti narkotikų prekybos karalijoje.

Vyriausybė buvo paskyrusi 5 milijonus Kolumbijos pezų (apie 8 mil. dol.) tiems, kurie padės sugauti Escobar'a.

Dabar vyriausybė išdalins tą sumą ir jo konfiskuoto turto dalį zuvusių jo gaudyme pareigūnų šeimoms, ir našlėms bei našlaičiams, kurie yra nukentėję dėl Escobar'o vykdytų žudynių.

Vienas Medellin'o gyventojas pareiškė viešai, kad Escobar'as paverė tuos jaunos vaikus, kurie neturėjo geresnio gyvenimo vilties, į žudikus.

Kolumbijos prez. Gaviria pagerbdamas policiją ir kareivius, kovojusius su Escobar'u ir jo sėbrais, pareiškė: "Jis nebuvo joks herojus. Jis buvo nusikaltėlis, kuris gavo tokį atpildą, kokio nusipelno kriminalistai".

Keista tik, kad anksčiau, pavykus jį suimti, jam buvo įrengtas liuksusinis (lyg išlepusiam milijonieriui) kalėjimas. Tačiau iš čia jis gudraudamas dingo. Ir po to prasidėjo nepaprastai intensyvus, masinis jo ieškojimas. Matyt, jau pradėjęs blaiviau galvoti, buvo pasisiūlęs pasiduoti, jei jo šeimai būtų garantuotas saugumas nuo konkurentų. (O kaip tos kitos, jo įsakymu išžudytos šeimų galvos ir ištisos šeimos?). Jokia valstybė nepanoro garantuoti saugumą šio pasaulinio narkotikų tinklo vadovo šeimai.

Jo turtas esąs 4 bil. vertės. Pasigirsta vis daugiau viešai išreiškiamų nuomonių, tiek Amerikoje, o ir Kanadoje, kad kai kurios bausmės yra per švelnios; kriminalistų teisėmis ir jų likimais yra stipriau rūpinamasi, negu jų aukomis. Kol kriminalistas neįsąugo į hibridą, - pradedama reikalauti griežtesnių bausmių.

Nepamirština ir būtina stipri rehabilitacija ir intensyvesnis moralinis auklėjimas ir švietimas mokyklose.

Ne tik Amerikai ar Kanadai skaudu prisipažinti, /nukelta į 2 psl...../

Nepriklausoma Lietuva

Už Nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre! Loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. 1952 Nr. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co., 7722 George St. La Salle, P.Q. H8P 1C4.

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$25.-
Rėmėjo - \$30.-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

LIETUVOS ŽURNALISTAI

Savo viešame pasisakyme "Lietuvos Ryte" ir kreipiesi į Lietuvos vyriausybę, skelbė:

... "Lygiai prieš savaitę žudiko ranka nutraukė mūsų kolegos "Respublikos" laikraščio redaktoriaus pavaduotojo Vito Lingio gyvybę.

Naudodamasis įstatymų leidėjų, vykdomosios valdžios ir teisėtvarkos organų nuolaidžiavimu, nusikalstamas pasaulis pradėjo atvirą karą su demokratija ir jos pagrindiniu garantu - laisvąja spauda.

Peržengta paskutinė riba, ir trauktis nebėra kur.

Šiandien, lemtingą mūsų valstybei bei visuomenei dieną, mes kviečiame savo kolegas žurnalistus, Lietuvos žmones bei valdžios institucijas paskelbti kovą su organizuotu nusikalstamumu - pirmą kartą ir neatidėliotino sprendimo reikalaujanti problema.

Šiandien mes reikalaujame iš Prezidento ryžtingai vykdyti konstitucinę priedermę - užtikrinti visuomenės saugumą bei valstybės stabilumą.

Šiandien mes reikalaujame, kad Seimas ypatingos skubos tvarka apsvaistytų ir priimtų papildomus įstatymus mafijos veiklai pažaboti.

Šiandien mes reikalaujame, Vyriausybė Vidaus reikalų ministerijos sistemoje kovai su mafija suformuotų specialią instituciją, turinčią nepaprastus įgaliojimus, o jos darbuotojai - atitinkamas socialines garantijas.

Šiandien mes reikalaujame generalinio prokuroro atsisakymo, nes šis valstybės pareigūnas pasirodė esąs dar visiskai bejėgis atlikti savo pareigas. Kartu mes reikalaujame, kad iš teisėtvarkos institucijų, o ypač iš teismų, būtų pašalinti koruptuoti pareigūnai.

Šiandien mes reikalaujame, kad bendromis pastangomis būtų užkirstas kelias korupcijai, apimančiai visą valstybės aparatą. Atitinkamos institucijos pagaliau privalo reaguoti į spaudos publikacijas apie valstybės pareigūnų ryšius su nusikaltėlių pasauliu.

Neįvykdžius šių reikalavimų, žurnalistai kreipsis į Lietuvos visuomenę ir ieškos kitų priemonių valdžios neryžtingumui kovoje su organizuotu nusikalstamumu palaukti.

Šiandien mes skelbiame, kad mūsų kolegos nužudymas neišgausdina žurnalistų. Net jei ir valstybė liks neveikli, spauda tvirtai tęs kovą su mafija.

(Šis kreipimasis apsvaistytas Lietuvos žurnalistų sąjungos vykdomojo komiteto išplėstiniame posėdyje 1993 m. spalio 14-ąją - žurnalistų Vito Lingio laidotuvių dieną)."

REALYBĖ GALI BŪTI SUDĖTINGESNĖ

- rašo Amerikoje gyvenantis lietuvis adv. S. Povilas Žumbakis (lapkričio 12 d. "Darbininko" laidoje); po nužudymo netoli savo namų "Respublikos" dienraščio vieno redaktorių ir savininkų - Vito Lingio: "... Nors paviršutiniškai šis nusikaltimas atrodo kaip mafijos atsilyginimas žurnalistui už jo drąsius reportažus, tačiau realybė gali būti sudėtingesnė. Kol Lietuvos prokuratūra neištirs šio nusikaltimo, tol nežinosime tikrų motyvų. Kyla abejonė, ar ši žmogžudystė bus išaiškinta.

... "Nejaugi Lietuvos gangsteriai gali laisvai, niekieno nevaržomi žudyti žmones Lietuvoje? Dažniausiai tokia drąsa pasižymi žmonės galima rasti tik kraštuose, kur kriminalinis elementas yra įaugęs į valdžios įstaigas. Iš prigimties kriminaliniai elementai nėra drąsūs. Jų drąsa kyla dėl žymios persvaros. Jie viešpatauja ten, kur vyrauja korupcija, kur valdžia turi naudą iš betvarkės.

Spauda korupciją gali išaiškinti. Gali ir privalo perduoti faktus tautai ir nebijoti skelbti tiesos."

Toliau, paminėdamas savo straipsnyje jau aiškiai pastebimus LDDP norus ir bandymus kontroliuoti spaudą, beveik grįžtant į sovietinę cenzūrą, klausia dar vieno labai svarbaus klausimo:

... "Kodėl LDDP partiečiai pyksta, kai juos vadina komunistais? Kodėl gi jų nevadinti pagal atliekamus darbus? Kur mūsų liberalų choras, kuris taip atkakliai puolė Landsbergį už jo autokratiškumą? Kodėl negirdime protesto balsų iš mūsų garsiųjų vakariečių vadų, biurokratų ir džentelmenų politikierių, kurie dažnai Vilniuje skina laurus, o mūsų tarpe pelno nematytas ir negirdėtas ovacijas?"

Adv. S.P. Žumbakis taip pat siūlo spaudai atkreipti dėmesį ne tik į valdžią, bet ir į savo redakcijų sudėtį, jeigu nori įsigyti gyventojų pasitikėjimą ir stato šiuos klausimus: KAS ir koku būdu įsigijo privačius laikraščius? Iš kur tokios santaupos? Ar naujieji savininkai neužsiima kitais "bizniais", kurie kerta su mafijos veikla?

Kanados Lietuvių Fondas

Per eilę metų visi stengėmės padėti Lietuvai atkurti savo Nepriklausomybę. Jai ir dabar reikia išsivijos pagalbos įvairiose srityse. Tačiau pačiai išsivijai jau trūksta jėgų išsilaikyti - o be jos, ir Lietuvai nebus paramos.

Siunčiame vaikus į lietuviškas mokyklas, į tautinius šokius, sporto klubus - net nepagalvodami, kiek tai iš tikrųjų kainuoja, kiek reikalinga finansų šias mūsų institucijas išlaikyti, atnaujinti, padaryti jas įdomesnes mūsų vaikams. Norime, kad jie žengtų į 21-ąją amžių išlaikę lietuviškumo jausmą, įsigiję tvirtą pagrindą savo šaknų pažinime ir pasisavinę nepakeičiamą turtą - lietuvių kalbą.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS renka aukas, jas investuoja kartu su Fondui užrašytais palikimais bei stipendijomis, o palūkanas skiria įvairioms Kanados lietuvių organizacijoms, studijuojančiam jaunimui. Padėkite užtikrinti lietuvišką veiklą KANADOJE. Be Jūsų, jos ateitis bus labai trumpa - o savo aukomis Jūs išlaikysite jos gyvybę.

STOKITE SU MUMIS Į KANADOS LIETUVIŲ FONDO NARIŲ EILES!

Pakalbinkite savo gimines ir draugus, prirašykite savo vaikus ir vaikaičius.

LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADOS WASHINGTON'e INFORMACIJA

Š.m. lapkričio 16 d. į Washington'ą atvyko Lietuvos Respublikos nepaprastuoju ir įgaliojtuoju ambasadoriumi Jungtinėse Amerikos Valstijose paskirtas dr. Alfonsas Eidintas. Dules aerouoste dr. A. Eidintą pasitiko Valstybės departamento Protokolo ir Baltijos skyriaus atstovai. Dr. A. Eidintas pareiškė, kad šalia Lietuvos valstybės atstovavimo JAV, jis tęs glaudaus bendradarbiavimo su išeivija tradicijas, išpuoselėtas Lietuvos pasiuntinių B.K. Balučio, P. Žadeikio, J. Kajecko, S. Bačkio, ambasadoriaus S. Lozoračio ir nuosirdžiai padėjo visiems, padėjusiems išsaugoti ir išlaikyti Lietuvos ambasadą Washington'e, bei pasiaukojančiai dirbusiems joje sudėtingiausiu Lietuvos valstybei laikotarpiu. Jis patvirtino, kad ambasados Washington'e durys buvo ir bus atviros visiems lietuviams bei pareiškė, kad prioritetingomis darbo kryptimis jis laikys lietuvių kultūros paveldo išsaugojimą, pilietybės, nuosavybės ir kitus aktualius šiandien išeivijai klausimus. Lietuvos Respublikos Prezidento pasirašytus skiriamuosius raštus JAV Prezidentui W.J. Clinton, dr. A. Eidintas įteiks artimiausiu metu.

KOKIA įtaką turėjo partijos išdava, kuriant privačius laikraščius? KOKI vaidmenį vaidino nešvariai arba nelegaliai uždirbti pinigai? ... "Nors spaudoje skaitome apie mafijos kerštą redaktoriui Lingiui, spaudos darbuotojų tarpe kyla klausimai dėl kai kurių spaudos savininkų pelningų užsiėmimų. Tokie užsiėmimai gali kirstis su kriminalistų-mafijos veikla. Kolegu pareiškia Vito Lingio atminimui yra išaiškinti jo žudikų motyvus."

Taip pat, primindamas, kad iš valdžios įstaigų rezultatų šiuo atveju galime nesulaukti: "Nuo laikino įstatymo prieš 'reketierius' - kuris buvo taikomas gatvės nusikaltėliams, o ne vadovaujantiems gangsteriams - iki valdžios aukščiausių sluoksnių nerangumo ištirti tikrų nusikaltėlių viršūnes, valdantis elementas Lietuvoje nebandys paliesti nusikaltėlių 'urvo', nes gali nukentėti geriausi jų draugai."

Kitas laukiantis savo išaiškinimo, ir lygiai taip pat sunkiai vykdomas, yra bankininko Visokavičiaus pašalinimas iš Lietuvos Banko vedėjo pareigų atvejais.

IŠ LIETUVOS AMBASADOS WASHINGTON'E PASITRAUKĘ 8 TARNAUTOJAI

Jie pareiškė kad: "Lietuvos Ambasada Washington'e jau 70 metų atstovauja laisvą Lietuvą, išsaugojusi nepriklausomybės liepsnelę tamsiausiais Lietuvai metais ir kilusi į darbą, prašytus mūsų krašto Atgimimui. Šiandien, praėjus trims su puse metų, kai Lietuva savarankiškai atstatė savo nepriklausomybę ir dvejus metus po Sovietų Sąjungos sugriuvimo,

mo, šios, dar iš senų laikų atstovavusios laisvą Lietuvą, ambasados raktai ramiai perduoti tiems, kurie savo gyvenime be tarybinės, nežinojo kitos Lietuvos.

Dabartinei Lietuvos valdžiai ambasadorius S. Lozoraitis yra didžiausias priešas. Grįžus iš prezidentinės kampanijos Lietuvoje į Washington'ą, Stasys Lozoraitis ir jo štabas buvo apkaltinti nekompetentingais, nenorinčiais bendradarbiauti ir nedarbinčiais pagal valdžios reikalavimus. Buvo ignoruojami jo nuolatiniai pasiūlymai atsisųti į Washington'ą diplomatus iš Lietuvos. Neįvertintas jo sąžiningas darbas, nes nebuvo pateiktas biurokratinuose ir pompastiškuose rėmuose. Neįskaitoma buvo ir išeivijos finansinė parama LR Ambasadai Washington'e. Tik Ambasadoriaus S. Lozoračio dėka, jo postas esamomis aplinkybėmis perduodamas tvarkingai ir profesionaliai.

Šiandieninė LR vyriausybė, susidorodama su Ambasadoriumi S. Lozoračiu, tikisi sudaryti išpūdį, jog Ambasadoje Washington'e vyksta eilinės administracinės permainos ir laukia tolesnės finansinės bei moralinės lietuvių išeivijos paramos.

Mes, žemiau pasirašę Lietuvos Ambasados Washington'e darbuotojai, protestuodami prieš politinę avantiūrą, kuomet netieskai ir amoraliai elgiamasi su Ambasadoriumi S. Lozoračiu, atsisakome prisidėti prie šių LR vyriausybės veiksmų ir būti šios negražios akcijos dalimi, užversime paskui save ambasados duris kartu su didžiai gerbiamu Ambasadoriumi S. Lozoračiu."

Pasirašė: Angelė Bailey, Daiva Černeckienė, Teresė Landsbergienė, Meilė Mickeienė, Danutė Vaičiulaitytė, Nourse, Raimundas Razanauskas, Arijana Samsonienė, Danelė Vidutienė.

/.....atkelta iš 1 psl./
kad tokio švietimo labai reikia, reikia jo ir mūsų Lietuvai, Lietuvėlei...Labai ir labai!

PAGAUTI TRYS NUSIKALTETURISTAI

Montrealio naujasis CASINO yra greitai pasidarys labai populiarius. Patinka jis ir sukčiams (kaip ir galima buvo tikėtis).

Trys tokie turistai, patraukti teisman, prisipažino sukčiavimu, buvo nuvesti po \$1000 bauda, ir išprašyti iš Kanados per 48 valandas: Claudio Ruscitti, 47 m., Fulvio Gasperi, 51 m. (abu iš Vokietijos) ir Francesco Baioni, 47 m. (iš Anglijos) dar privalėjo sumokėti CASINUI \$1755, kuriuos buvo nelegaliai laimėję. Jiems 2 metus uždrausta atvykti į Kanadą.

Québec'o Saugumas pranešė INTERPOL organizacijai apie šiuos 3 sukčius, kad tarptautinis policijos tinklas galėtų pranešti visiems CASINO darbuotojams jų pasisaugoti.

Reikia tikėtis, kad toks apsaugos nuo sukčių standartas bus visą laiką išlaikomas Montrealyje.

THE MONTREAL GAZETTE (paimta iš Associated Press) lapkričio mėn. išspausdino sekancio turinio naujieną su šiuo atvaizdu:

RUSSIA MIGHT ADOPT EAGLE AS SYMBOL

MOSCOW - The Communist hammer-and-sickle might be replaced with a new national emblem reaching even farther back into Russian history: a double-headed eagle that for centuries proclaimed the military might of the czars. A commission to name a new national emblem rejected such proposals as bears and birch trees in favor of the double-headed eagle.

The design must now be approved by President Boris Yeltsin and parliament.

Kad caras naudojo dvigalvį ERELĮ (Arą), kuris buvo neva pasisavintas iš Bizantijos, tai nėra jokia paslaptis. Kas mus domina, tai atsiradimas balto žirgo emblemos viduryje (Vyties) dėl ko negalime tylėti ir praleisti pro pirštus... kaip ir Mažosios Lietuvos klausimo (Kaliningrado srities). Juk mirusieji negali kalbėti už mus!

Pasirinkimas tokios ar tokios emblemos, tokio ar tokio valstybės vardo, yra "demokratinio galvojimo" procesas ir niekas negali 2 psl.

to užginti ar uždrausti. Kas mus domina, tai skonio dalykai: kodėl ir vėl "Russia" ir kodėl ir vėl "Erelis" su priedu "Vytimi". Nejaugi negalėjo maskoliai palikti "Soviet" ar "Moscow" valstybės vardą ir pasirinkti "Juoda meška" kaip naujus tautinius simbolius? Bet ne, ir štai kodėl.

Kuomet IVAN III (1462-1505) dukterė Elena ištekėjo už Aleksandro 1495 m., tarp kitų dalykų jos tėvas JONAS išreikalauja, kad Aleksandras jam suteiktų, ar paliktų Didžiojo Kunigo titulą "ant visų rusų-rasėnų ar rasų" žemių, kas kvailai ir buvo padaryta (apie tai nemini nei A. Šapoka, nei kiti istorikai). Nėva tuo pat metu JONAS pasisavina ir Bizantijos dvigalvį erelį..., kuris kaip tik ir buvo mūsų Didžiojo Kunigo emblema, "kaip Dievo pasiuntinio žemėje", t.y. dvasinės galios simbolis, nebent iki to nelemto "krikšto!"

Apie Vyties, kaip politinės galios simboli, nereikia daug kalbėti, nes jis net ir Ispanijoje... Tad pagalvokite, kokias užmačias turi Naujoji Rusija galvoje!

Atrodo, kad čia prisimintina sena patarlė: "Pakrapštyk pakanakamai giliai maskvietį ir tada surasi mongolą".

Atspėkite, KADA ir iš KUR lenkai gavo savo erelį "kaip dovaną"? J.J.B.

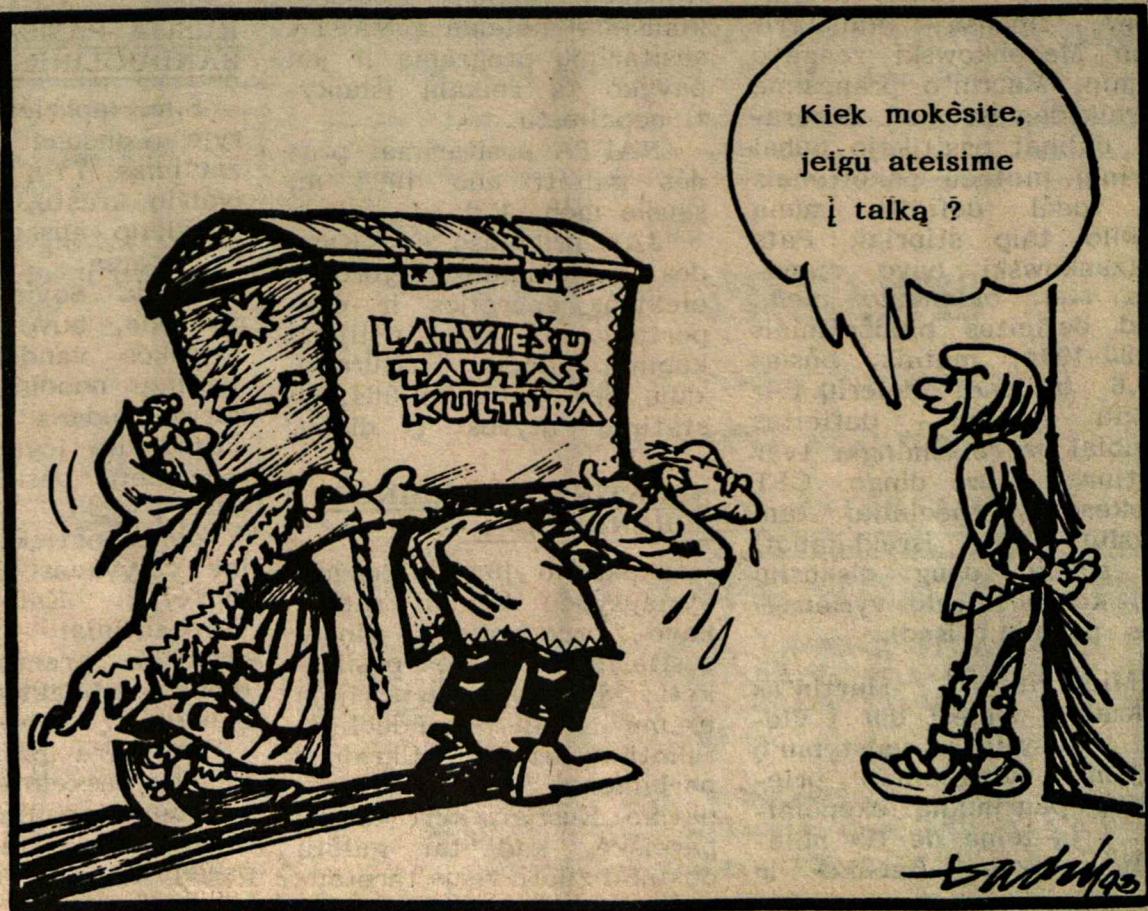
• EUROPOS BENDRIJA apmokės Ignalinos jėgainės tyrimus bei atominio reaktoriaus saugumo tikrinimą. Europos Rekonstrukcijos ir Plėtros Banko atstovas F. Demarque nuomone, jėgainė užtektų vieno reaktoriaus.

• MASKVOJE, Raudonojoje aikštėje uždarė Lenino muziejų, kur per kelis dešimtmečius buvo klostojama bolševizmo ir Rusijos istorija. Vietiniai ir užsienio turistai bei mokiniai tame muziejuje buvo vedžiojami ir "šviečiami". Taip pat žada uždaryti ir Lenino mauzoliejų, o Leniną perkelti į St. Peterburgą.

KAI MIGLA PAVIRSTA Į VANDENĮ

Čilėje, tolimame dykumų kaimelyje El Tofo, gyventojus ištiko stebuklas: geriamas vanduo, taip reikalingas šioje gyvenvietėje, yra lengvai pasiekiamas dėka Kanados mokslininko, dirbančio Aplinkos išsaugojimo įstaigoje. Jis padėjo išvystyti technologiją, kurią lengva operuoti patiems vietovės gyventojams, paverčiant miglą į švarų geriamą vandenį.

Panašus projektas dabar vykdomas Ekvadore. Dar 50 tokių dykuminės vietovės esančių kraštų galėtų pasinaudoti miglos gerdirbimo ir geriamąjį vandenį metodu. (Canadian Scene, Issue 1385)

Vilniaus žurnalistų surengtame protesto mitinge buvo daug tokių plakatu, kurie kaltino vyr. ausybinę partiją už tai, kad nesuvaldo mafijinių sauvaičiuotojų, nes patys dalyvauja tose nusikaltimuose darbuose.

"Lietuvos Aido" nuotr.

Lietuvoje

B.N.

PAMINĖJO POETĄ
VYTAUTĄ MAČERNĮ

Žemaičių Kalvarijoje paminėtos poeto V. Mačernio 49-osios žūties metinės. Toks renginys jau tapęs tradiciniu. Jame skaitomos poeto eilės, vidurinės mokyklos literatų kūryba. Šiemetiniame minėjime dalyvavo ir Klaipėdos universiteto filologijos fakulteto folklorinis ansamblis "Vorūsnė".

Vytautas Mačernis ir poetas Henrikas Nagys buvo pirmieji, po Aisčio ir Brazdžionio kartos, pradėję naujos poezijos kryptį, jau tada atkreipę dėmesį savo originalia kūryba ir stiliumi.

SEIMAS GAVO DOVANŲ
IŠ JAV KONGRESO

Lapkričio 18 d. Seimo rūmuose įvyko JAV Kongreso dovanos Lietuvos Seimui ir Nacionalinei M. Mažvydo bibliotekai - kompiuterinės, kopijavimo ir programinės įrangos, kurių vertė per 800 tūkstančių JAV dolerių, pristatymo iškilmės.

Seimo aparato skyriai, informacijos centras, komitetai ir frakcijos gaus garsios JAV firmos "Compaq" kompiuterius, 40 printerių, tinklo įrangą jau esančių kompiuterių tinklui išplėsti. Komandiruotėse Lietuvos parlamentariai nuo šiol galės naudotis nešiojamais minikompiuteriais, kurie padės gauti arba perduoti informaciją iš Seimo arba į jį. Seime taip pat pastatyta labai brangus spalvoto kopijavimo aparatas.

Visiems Seimo nariams kompiuterių kol kas neužteks, be to, dovanos pristatymo metu kai kurie Seimo nariai vienas kitam prisipažino, kad kompiuteriais dirbti nemoka, tačiau yra patenkinti, kad Lietuvos Seimas tapo bene labiausiai kompiuterizuotu buvusios SSSR teritorijoje. "Lietuvos ryto" inf.

"JEDINSTVOS" LYDERIO
BYLA

Lapkričio 30 dieną Lietuvos Respublikos Aukščiausiojo Teismo "Jedinstvos" lyderiui Valerijui Ivanovui ir septyniems artimiausiems jo pagalbininkams pradėta byla.

Kaltinamoji išvada V. Ivanovui ir jo bendraminčiams vos tilpo dviejuose tomuose - daugiau kaip 200 puslapių. Į teismo procesą kviečiami 396 nukentėjusieji, 257 liudytojai, 11 civilinių ieškovo (piliečių ir organizacijų). Teisiamuosius gins aštuoni advokatai, tarp jų - vienas iš Maskvos. Jis atstovavo V. Ivanovo interesams ir per parengtinį tardymą. Tardymo procesas vyks Lietuvos valstybine kalba. Posėdžių turinys bus verčiamas į rusų kalbą.

1993. XII. 8

Bylos pagrindą sudaro trys epizodai: Parlamento užpuolimas 1991 m. sausio 8 dieną, norint nuversti teisėtą Lietuvos valdžią ir Vyriausybę, visas valstybės valdžias perduodant laikinajam "nacionalistinio gelbėjimo komitetui". Su sovietų kariškiais įvykiuose dalyvavo V. Ivanov'o vado vaujami raudonieji draugavininkai.

1991 m. sausio 12 d. užimti Spaudos rūmai, o naktį į 13-ąją - TV bokštas ir TVR pastatai.

Šioje kruvinoje opozicijoje V. Ivanov'o bendraminčiai ypač pasizymėjo. Vėl buvo mėginta pulti Parlamento rūmus, bet išsigando gynėjų gausos.

Treciasis epizodas - pralaimėjus pučistams, platformininkai nutaria Baltarusijos teritorijoje įkurti radijo stotį, iš kurios būtų galima šmeižti Nepriklausomą Lietuvą.

Grįžtant po eilinės transliacijos Šumsko muitinėje buvo sulaikyti penki įtariamieji. Jie gynėsi granatomis. Tik laimingo atsitiktinumo dėka mūsų pasieniečių nesužalojo.

Manoma, kad šis teismo procesas gali užsistėti mažiausiai tris mėnesius.

AR POLICIJA BIJO
CHULIGANŲ PLUNGĖJE

Kavinėje buvo rūkoma ir gerinama, skraidė buteliai, žėrėjo sukės. Kampe kūčiojo baro patarnautoja, kuriai besilinksminantys žaliūnai atsisakė sumokėti už išgertą degtinę. Vienas iš kavinės "liūtų" ėmė gitaristui į smilkinį pistoletą ir užsakė pageidaujamą melodiją. O kiti, muzikantams susiruošus sprukti, sugąžino juos atgal, grasindami sudaužysią muzikos instrumentus.

Taip atrodė savaigalio linksmybės Plungės jaunimo pamėgtoje "Gandingos" kavinėje. Tačiau išpūdinčiausia, kad į šias "linksmybes" pakviesti policininkai išsivedė ... muzikantus. Pastariesiems buvo pasiūlyta: kai jūs išeisite, gal ir jie greičiau išsiskirstys.

Taip rašo Irena Vitkauskienė.

KODĖL TOKS SOLO
PAREIŠKIMAS?

Lapkričio 19 d. Seimo rūmuose įvyko spaudos konferencija. Seimo Užsienio reikalų komisijos narys A. Saudargas išreiškė susirūpinimą, kad šio komiteto pirmininkas K. Bobelis per Lietuvos radiją pareiškė, jog Seimo Užsienio reikalų komitetas pritaria Rusijos ir Lietuvos premjerų susitikimo metu pasirašytiems dokumentams.

A. Saudargas painformavo žurnalistus, kad po dviejų šalių premjerų susitikimo komiteto posėdžio nebuvo, todėl K. Bobelis negalėjo žinoti visų komiteto narių nuomonės. Anot A. Saudargo, paprašytas paneigti per radiją pasaky-

tą nuomonę, K. Bobelis tai padaryti atsisakė.

A. Saudargo nuomone, negalima daryti jokių išvadų apie pasirašytus dokumentus tol, kol su jais nebus susipažinta, kur Rusijos premjero V. Černomyrdin'o pasakyme, "jog dvišaliuose santykiuose įvyko prasiveržimas, esmės mes nežinome".

Seimo Valdyba įregistavo penktąją - Krikščionių demokratų - frakciją iš 9 Seimo narių, atstovaujančių Krikščionių demokratų partijai.

Bendrame rinkimų sąraše su Krikščionių demokratų partijos kandidatais buvo ir Demokratų partijos bei Politinių Kalinių ir Tremtinių Sąjungos atstovai. Pagal Seimo Statutą šių dviejų politinių jėgų parlamentariai galės būti penktosios frakcijos nariais, tam neprieštarauja ir Krikščionių demokratų partijos statutas.

● RUSIJA VĖL NEBESILAIKO sutarties dėl naftos tiekimo Mažeikių rafinerijai. Vietoj "Lucoil" pažadėtų 500 tūkstančių tonų Rusijos muitinė praleido tik 100 tūkstančių tonų. Spėjama, kad Rusija tai daro žiemai artinantis, norėdama ekonominėmis sankcijomis paspausti Lietuvą.

Lietuvos vyriausybė dar vis tūpčioja vietoje, lyg nematydama, kad reikia kuo greičiau pradėti naftos terminalo ir naftotiekio statybą. Jau pakankamai ilgai šokdino Maskva Lietuvą ir akivaizdu, kad ir toliau tą patį darys.

● Iš 14000 į SVEIKATOS komisiją ši rudenį šaukiamų Lietuvos jaunuolių, atvyko tik 9000, iš kurių tik 34% buvo rasti tinkamais karinės prievolės atlikimui. Iki šaukimo pabaigos gruodžio mėnesį tikimasi turėti 4000 naujokų.

● Šiuo metu pradėta vandens valymo įrengimų statyba. Marvelėje pradėta statyti centrinė perpumpavimo stotis, betonuojami kanalai ir nuosėdų tvenkiniai dugnai. Tačiau statybą trukdo lėšų trūkumas. Šiemet, vietoj numatytų 11.45 mil. litų, tam reikalui paskirta tik 4.46 mil.

● Lietuvos oro erdvė kasdien yra pažeidžiama po 1 ar 2 kartus, kai Rusijos lėktuvai per ją perskrenda, iš anksto neprasę Lietuvos oro erdvės kontrolės sutikimo.

● LIETUVOJE numatoma pertvarkyti administracinę apskrįčių ir valsčių sistemą. Dabartiniai 48 rajonų centrai taptų valsčiais, o naujos 10 apskrįčių būtų: Vilniaus, Kauno, Klaipėdos Šiaulių, Panevėžio, Alytaus Marijampolės, Telsių, Tauragės, ir Utenos. Valsčiais taptų ir kurortų miestai: Palanga, Druskininkai, Birštonas ir Neringa.

● SUSITARTA SU BALTA-RUSIJA dėl valstybinių sienų. Lietuvai priskirta Adukiškio geležinkelio stotis su 5.6 ha teritorija. Atsilygindama Lietuva Baltarusijai išnuomavo 99 metams Druskininkuose esančią sanatoriją "Belorus". Tačiau daug lietuviškų sričių, be pakankamos diplomatinės kovos, liko už Baltarusijos ribos.

● VYDŪNO ir Martyno JANKAUS bei kitų Mažosios Lietuvos žymių žmonių palaikai yra palaidoti Bitėnų kapinėse. Jas aptvarkė, papuošė ir medelius pasodino Šilutės miesto šauliai.

LIETUVOS PAŠTUI-
75 METAI

Lietuvos Pašto valstybinė įstaiga buvo įsteigta 1918 m. lapkričio mėn. 16 d. Vilniuje, o tų pačių metų gruodžio mėn. 27 d. Viniuje buvo atidarytas pirmasis Lietuvos Pašto pastatas.

Šiuo metu Lietuvos Pašte dirba 9.100 darbuotojų, per vienerius metus perleidžiama 156 milijonai pašto siuntinių, 3,5 milijonai perlaidų, 83 milijonai prenumeruojamų spaudos leidinių.

Minint 75-metį, Vilniuje vyko konferencija. Pašto vyr. direktorius - A. Mitrofanovas pasisakė, jog tenka dirbti pagal seną technologijos būdą, tačiau kai kurių užsienio valstybių dėka pasisekė parengti valstybinio pašto vystymosi planą. Stengiamasi pagreitinti korespondencijos pristatymą Lietuvoje. Per 9 mėnesius šių metų apyvartoje Lietuvos Pašto pajamos sudarė 24 mil. 286 tūkst. litų. Didžiausias pelnas gaunamas už pašto perlaidas ir už komercinę veiklą (pardavinėjant cigaretes, kramtomąją gumą ir kt.).

Paskutiniaisiais mėnesiais sumažėjo pensijų į namus pristatymo paslaugos ir net 20,5% - periodinių leidinių išnešiojimas klientams į namus.

Generalinis direktorius būtų gerai padaręs, jeigu savo kalboje būtų užsiminęs ir apie planą "sumoderinti" tarnautojų elgesį, ne tik reikiamos technologijos reikalus...

KARTAIS IR TAIP
ATSITINKA

Penktadienio naktį, apie 4 valandą, Lazdijų turgavietėje į vieną kioską užėjęs policijos uniforma vilkintis žmogus kiosko savininkui liepė eiti į lauką. Ten laukė žmogus su kauke. Jis ir "policininkas" paliepė kiosko savininkui lipti į netoliese stovėjusį mikroautobusą RAF. Mašinoje sėdėjo dar 9 vyrai.

Manoma, kad ši raketininkų ir plėšikų gauja norėjo prekybininką nuvežti į mišką "pauklėti" už duoklės nemokėjimą ar pan. Bet mikroautobusas nespėjo pajudėti - puolė policija. Pasirodo, gauja sekė V. daus reikalų ministerijos organizuoto nusikaltimo tyrimo valdybos ir "Aro" vyrai. Visi banditai sulaukyti. Pas juos rasta medžiaginių kaukių, peilių, antrankių, du nupjautavamzdžiai šautuvai, pistoletas TT.

Visi sulaukytieji - vilniečiai, visi gerai žinomi policijai. Iš vienuolikos septyni jau teisti. Vyriausias iš jų gimęs 1968, jauniausias - 1974 metais. Keturis iš jų policija buvo sulaukusi šių metų sausio mėnesį už tai, kad jie Vilniaus rajone, pasinaudoję policijos uniforma, sustabdė automobilį ir iš žmogaus atėmė du milijonus talonų. Desimt mėnesių jie praleido Lukiškėse, o spalį kažkas pasirūpino juos paleisti, pasirašius pasižadėjimą neišvykti.

Kitas gaujos narys lie-

XVII VINCO KRĖVĖS LITERATŪRINĖ PREMIJA BUS
SKIRIAMA IŠEIVIJOS IR LIETUVOS RAŠYTOJAMS

1994 metais kovą mėnesį bus Montrealyje, Kanadoje, įteikta septynioliktoji, Vinco Krėvės vardu pavadintoji, literatūrinė premija, kurią įsteigė 1952 metais Lietuvių Akademiniis sambūris Montrealyje. Ji skiriama už dviejų metų laikotarpį išleistas grožinės literatūros knygas. Pagal naujus nuostatus, XVII V. KRĖVĖS literatūros premija bus skeliama pusiau: viena jos dalis bus skiriama išėivijos rašytojams, kita - Lietuvos. Išėivijos rašytojų bus svarstomos ir jau kitom premijom premijuotos knygos, o Lietuvos rašytojų kandidatus rekomenduos Lietuvos Rašytojų sąjungos vadovybė. Bus premijuojamos knygos, išleistos 1992 ir 1993 metais. Kaip ir anksčiau, išėivijos rašytojų bus svarstomos tikrai knygos atsiųstos V. KRĖVĖS lit. premijos vertinimo komisijai.

Iki šiol VINCO KRĖVĖS literatūrinę premiją yra gavę šie rašytojai: Jonas Aistis, Jonas Mekas, Kostas Ostrauskas, Vincas Ramonas, Algimantas Mackus, Marius Katiliškis, Kazys Barėnas, Eduardas Cinzas (du kartu), Juozas Kralikaukas, Antanas Vaičiulaitis, Liūnė Sutema, Tomas Venclova, Kazys Bradūnas, Henrikas Nagys, Leonardas Žitkevičius.

Knygas prašome siųsti šiuo adresu: NEPRIKLAUSOMA LIETUVA redakcijai (V. Krėvės lit. premijos vertinimo komisijai) 7722 George St., LASALLE, P.Q. H8P 1C4. CANADA.

Premijos dydis ir tiksli įteikimo data bus paskelbta vėliau.

Lietuvių Akademiniis sambūris Montrealyje.

pos mėnesį buvo nuteistas už vagystę, bet buvo paskelbta amnestija, nurėžusi jam pusę bausmės. Pasakui vagimi irgi kažkas pasirūpino, jis irgi pasižadėjo neišvykti, ir jį paleido.

Dabar policijai teko juos ir vėl sugaudyti.

Prez. BRAZAUSKAS pristatė Seimui kandidatą Lietuvos Banko valdytojo postą Kazį Ratkevičių, dirbusį su pašalintu iš pareigų V. Baldišium ir po Baldišiaus pašalinimo, iš pareigų pasitraukusi, LDDP Ratkevičiaus kandidatūrą vieniną remia. K. Ratkevičius patvirtintas Lietuvos Banko valdytoju.

● SUSEKTI BANDYMAI Lietuvoje atkurti komunistų partiją su jos struktūromis. Komunistai renkasi mažomis grupėmis, rengia seminarus. Jų daugumą sudaro Lietuvos rusai ir buvę "Jedinstvos" veikėjai. Saugumo tarnyba teigia, kad kol kas jie pavojaus nesudaro.

● JAMONTO parko Vilniuje medžius užpuolė kinių varpų šeimos vabalai - žievėgraužiai. Mokslininkai manė, kad medžiai nyksta dėl ore esančių teršalų, tyrinėjo dirvožemį. Senas eigulys J. Rutkauskas surado priežastį, bet per vėlai. Parke tenka kirsti pažeistus medžius ir sodinti naujus. Medžių liga persimetė ir į aplinkinius Kalvarijų, Jovarelių ir Bangos miškus. Atskiri ligos židiniai pastebėti Verkių, Lazdynų ir Panerių miškuose.

Ištrėmime Norvegijoje

D. R u g i n i s

/ Iš dienoraščio/

3. Mums įdomu, kad namai pastatyti ant akmenų, beveik nereikia pamatų. Esame patalpinami į barakus, apsiprausiam, užvalgom, gauname saldžios kavos. Vakare vėl išduoda maistą. Valgyk, kiek nori, rūkyk irgi.

Ryto metą tikrina ligas, kurie turi utėlių arba niežų - palieka. Mums, kurie sveiki, liepia susipakuoti ir nuveda į traukinį. Tai savotiškas traukinys: garvežys ir vagonai mažiukai, nors šiaip pritaikyti transportuoti kariuomenei. Po pietų, rugpjūčio 19 d. traukinys pajuda, nežinome tikrai kur veža. Pro akis pradeda slinkti Hango pusiasalis gamta. Akmuo ant akmenų, skurdžios pušaitės, samanyrai ir šilai. Toliau - vis kmuo, pelkės, miškai. Kur tarp miškų pasirodo plotmelė - kaimelis ir stotelė. Arba, prie ežero baltuojantys namai. Įdomu. Gerai, kad pasitaikė gražus oras. Taip, Suomija čia ir tie miškai, pelkės, ežerai ir prie jų prigludę kaimeliai atrodo žavūs ir pasakiški, tiesiog negali atsigrožėti. Pagaliau - vakaras ir rengiamės gulti. Pabudę, ryto saulėtai neaukštai pakilus, sustojome stotelėje. Kaimas prie ežero, beržų lapai mirga saulės šviesoje. Gražu. Kiek pabuvoje stotelėje, vėl pajudame pirmyn.

Pinigų vertė Suomijoje labai menka, už 1 pokelį tačokos suomių moka 100 suomiškų markių. Kas turi tabaką, tam biznis eisnasi gerai. Žmonės - švarūs, nedaug matosi vyrų, nes, kaip žinome, daugelis buvo mobilizuoti. Moterys gražios, šviesiaplaukės. Įdomu, kad suomių nešiojasi peilius prie šono. Nuo pat ankstyvo amžiaus (Nukelta į 4 psl....)

3 psl.

Komp.Gediminas Rimkevičius, su vertėjomis Forum 93: D.Savignac, globėju Michel Longtin, R.Piečaitienė. Nuotr: J.Piečiai

LIETUVIS LAIMĖTOJAS

Birutė Nagienė

Naujasis Muzikos Ansamblis NEM-, kaip minėjome "NL" 23 nr., lapkričio mėn. 6 d.laidoje, truko visą lapkričio mėnesį. Mūsų džiaugsmui, jame dalyvavęs su savo originalia kūryba vilnietis kompozitorius Gediminas Rimkevičius buvo paskelbtas laureatu. Kiti du laureatai atstovaujanti Kanadą Melissa Hui ir Meksikos atstovas - Carlos Sanchez-Guterriez.

Džiaugiamės ir nuoširdžiai sveikiname jaunąjį savo tėvynainį muziką, taip kompetentingai atstovavusį Lietuvos moderniąją muziką (jis taip pat buvo išrinktas iš Rytų Europos atstovu).

Komp. Gediminas Rimkevičius Forumo seminaruose, Apvaliojo Stalo pokalbiuose, susitikimuose su Forumo rengėjais, kolegomis, bendraudamas su savo globėju Michel Longtin, kompozicijos dėstytoju U de M Muzikos fakultete, su puikiais NEM ansamblio muzikantais užimponavo savo profesionalumu, europietiška laikysena. Jis susilaukė išskirtinio dėmesio, o ypatingai domėtasi muzikinės kultūros sąlygomis Lietuvoje ir jo kūrybos ištakomis.

Tose diskusijose, prireikus vertėjų, daugiausiai talkino Regina Piečaitienė, Silvija Staškevičienė, Dalija Savignac, taip pat prisidėjo Joana Adamonytė. Būrelis lietuvių lankėsi koncertuose ir daugiau 20 jų susirinko į baigtuvių koncertą, kuriame buvo pagroti laureatų kūriniai beveik pilnoje, puikios akustikos auditorijoje. Profesionalai, muzikos studentai ir muzikos mėgėjai entuziastingai sutiko laureatus, jų kūrinius, atliktus puikių šio ansamblio muzikų: Claude Hamel, Alain Giguère, Brian Bacon, James Darling, René Gosselin, Jacques Drouin, Julien Grégoire, Guy Pelletier, Normand Forget, André Moisan, Gilles Plante, Michel Bettez, Francis Ouellet, Lise Bouchard, Alain Trudel.

/Muzikos kritikas Kaptainis savo baigiamojo koncerto aprašyme pasakė, jog jam atrodė, kad 15-kos instrumentalistų pasirinkimas ir laiko - 15-kos minučių kūrinių - nustatymas varžo kompozitorius. Tačiau, mano nuomone, kitaip paskirstant, būtų buvę labai sunku rasti vertinimo kriterijų. Beje, vienas kūriny peržengė 15 minučių ribą ir dėl to jam niekas nepriekaištavo./

Po koncerto, publika karštai plojo Ansamblio vadovei ir dirigentei Mme Lorraine Vaillancourt, kompozitoriams ir orkestrui, pakartotinai iškviessdami juos scenon ir pagerbdami atsistojimu.

Visi atvykusieji buvo pavaišinti vynu fojė, trumpą padėkos žodį kompozitoriams, organizatoriams ir muzikantams, o taip pat tokiai intensyviai ir šiltai auditorijai, / taip ją apibūdinusi/ tarė Mme L.Vaillancourt.

"NL" redaktorė gavo oficialų pranešimą apie laimėtojus - kurio tekstas dešinėje. Perfotografuotas "NL" nr.23 puslapis su šio Forum 93 aprašymu ir pasikalbėjimu su komp.Gediminu Rimkevičium buvo pakabinatas specialioje spaudos lentoje Auditorijos fojė.

Atsiųstame pranešime susumuotas Forum 93 darbas: 60 specialiųjų užsiėmimų, 32 viešos repeticijos, 7 susitikimai-portretai su kūrinių autoriais, 7 mini-forumai veikalų analizei, 2 Apvaliojo Stalo diskusijos ir koncertai.

Tarptautinė vertinimo jūry komisija diskutavo porą valandų išrinkdama laureatus ir vidurnaktyje, po koncerto, juos paskelbė.

Tie trys laimėję kūriniai, taip pat Piano Koncertas kvebekiečio José Evangelista bus įrašyti į CD - kompaktinę plokštelę.

Lapkričio 25 ir 26 d.d.Forum 93 koncertų metu kūriniai buvo įrašyti ir bus transliuojami KETVIRTA-DIENĮ, SAUSIO mėn. 6 d., 1994 m., 8 val.v. RADIO CONCERT FM RADIO CANADA programoje.

Šis dvimetinis naujosios muzikos renginys, įkurtas NEM ir Universiteto de Montréal Muzikos Fakultete, talkinant Société Radio-Canada, globojant Tarptautinei Muzikos Tarybai (UNESCO), yra vienintelis toks.

FORUM 93 orkestras jau yra užsiąngavęs įvairioms programoms du metu į priekį. Žada gastroliuoti Europoje ir labai norėtų groti Vilniuje. Reikia tikėtis, kad jų noras galės būti išpildytas.

Prieš grįždamas į Lietuvą - išskrido gruodžio mėn. 3 d., -komp. Gediminas Rimkevičius pasisakė, jog jo stažuotė čia buvo įdomi, naudinga ir stimuliuojanti. Jis dėkingas ir nustebgęs, kad buvo taip nuoširdžiai globojamas Montrealio kolegų prancūzų, ypatingai Michel Longtin, pas kurį buvo apgyvendintas. Džiaugėsi savaitgalis praleisdamas daugiausia Reginos ir Juozo Piečiaičių, Silvijos ir Arūno Staškevičių namuose, taip pat buvo susitikęs ir su kai kuriais kitais Montrealio lietuviais, Apsilankė ir Redakcijoje, pavartydamas archyvinę medžiagą.

"Ačiū už įparodytą tokią šilumą ir dėmesį, ačiū už viską",- sakė jis atsisveikindamas. Jis vėl prisiminė su dėkingumu savo rėmėjas Lietuvoje, kurių dėka galėjo atvykti į šį Forumą- Adelę Karaliūnaitę ir pianistę Gražiną Landsbergienę.

Mes jam tariame AČIŲ už tokią gražų čia dalyvavimą, nuoširdų bendravimą ir už šviežią, įdomią muziką, kuri mums irgi suteikė džiaugsmo ir šventiškos nuotakos. Tegul mūsų žemės energija smelkiasi ir toliau, srovėdama jo muzikinėse dimensijose.

4 psl.

FORUM 93: finale deuxième édition du Forum Internationale des Jeunes Compositeurs

Forum 93, ce fut de 60 activités avec 32 répétitions publiques, sept portraits-rencontres avec les candidats, sept mini-forums d'analyse consacrés aux oeuvres, deux tables rondes, des portraits et des concerts. Forum 93 a permis d'assister à un processus de mise au monde.

Montréal, Lundi 29 novembre, 1993- Sous la direction de Lorraine Vaillancourt, le Nouvel Ensemble Moderne a présenté, lors des concerts de clôture de Forum 93, les oeuvres des six jeunes candidats. Après le concert du 26 novembre, le jury international a délibéré durant

(.... Atkelta iš 3 psl.)

IŠTRĖMIMĖ ...

jau visi turi peilius. Jų makštys visaip išgražintos. Mūsų lietuvėliai irgi žavisi tomis finkomis.

Palenva slenkame Suomijos geležinkeliais. Pakelėse iš Raudonojo Kryžiaus virtuvių gauname kavos ir sriubos. Taip priartėja ir antras vakaras. Naktį kažkurioje stotyje vėl esame apdalinti skania sriuba. Rytą sustojame prie paežerės kaimo. Čia nueiname į ežerą nusiprausti ir po valandos - vėl tolyn. Vaizdai pradeda po truputį keistis, jaučiamas šaltesnis oras, visur daugybė mažų, iš apvalių rąstelių daržinėlių, kuriose suomia laiko šieną. Privažiuojame šiaurinę Suomiją. Oras pablogėja, krenta smukus lietus. Jau ir šiaip nykesnė gamta dar labiau nublukina lietus ir migla. Trečios dienos pavakary pasiekiam šiaurinės Suomijos miestą Rovaniemi. Stotyje laukia daugybė mašinų - omnibusų, kuprines sudedame į sunkvežimius ir pasileidžiam suomių plentu. Mašinos tik dūžia. Kai kurie būkštuoja dėl galimo netolimo fronto, bet jis buvo taip toli dar, kad nė jokio jo garso nesigirdėjo. Pasukame prastesniu keliu ir po langus matome kariškų barakų palapinių blokus. Vaizdas skurdus. Kai išlipame prie mums skirtų barakų, lijo smulkus, aštrus lietus. Aplinkui akmenys, apaugę samanomis ir nedidukės pušaitės. Barakai tačiau geri. Nuvargę po kelionės greitai sugulame ir užmiegame.

Rytą pažadina švilpukas, pro langą matosi tas pat pilkas vaizdas. Nespėjam nė apsiprausti ir' pavalgyti, kai tuojau prasideda rikiuotė. Koks nemalonus šis rugpjūčio 23 d. rytas. Po kokių 3 km. žygio atveda į aerodromą, kertant šaltam lietuvi su vėju į veidus. Menkas mūsų rūbas neapsaugo. Tuojau įduoda mums kastuvus ir pristato prie planiravimo - aerodromo lyginimo. Taip iki pietų dirbame. Pietums vėl žygiuote namo. Nuo šiltos sriubos nuotaika kiek pasitaiso. Antrą vlandą vėl žygiuojame į darbą. Šitaip pradeda slinkti dienos. Dirbo ir dalis rusų belaisvių, keli vokiečiai ir mes - lietuviai. Pusė aerodromo jau sulyginta ir ten jau kyla ir leidžiasi lėktuvai. Antra pusė dar lyginama. Pirmiausia traktoriais nustumia žemę į šoną, paskui su arkliais ir sunkvežimiais sulygina. Po to viso kloja iš blanku sukaltus tokius lygtiltus. Aš paskui įsitačiau prie šiltų blankų vežimo. Tenai akordiškai padirbus paleidžia viena valanda anksčiau. Maistą gavome prastą, sriuba visai nekokia. Visi alkani, "kobinuoją" duoną. Sutinkame lietuvius, kurie atvyko savanoriais toliau dirbti ir sakėsi gerai gyvena. Pagaliau, rugsėjo 3 d., sekmadienį, rytmetį matome kažkokį neįprastą vaizdą - visur pilna sargybos. Einant į darbą sužinome, kad Suomija sudarė paliaubas su rusais ir vokiečiais, ir iš čia reikės pasitraukti. Aš dar lyg ir netikiu, kad taip atsitiko, bet nuotaika kur kas geresnė. Prie darbo jau plačiai pasklido gandas. Mes politikuojame, ne taip jau ir bedirbame. Po pietų visai nebedirbame, tik šnekamės, o antrą dieną jau į darbą nebeiname. Mūsų transporto vadovas pasako, kad turėsime iš čia išsinešdinti. Kitą dieną, nei iš šio, nei iš to išvaro mus dirbti į netoli esančią akmenynę, bet mes tik stoviniuojam. Trečią dieną vėl nieko nevyksta. Dalis nueiname į aerodromą, grupėmis atliekame įvairius pakavimo darbus. Mums čia bebūnant, buvo išduota šilta apranga, ir į kuprinę nė viskas tilpo. Visus surikiavus, paklausia, kurie esame tarnavę kariuomenėje. Po to žada išduoti šautuvus. Taip pat eina kalbos, kad visi turėsime eiti pėsti. Pagaliau paskutiniai paruošiamieji darbai. Dalis tirkšliškių ir kitų užsirašome pasilikti dar čia prie pakrovimo darbų. Kiti bijojo, kad jų čia kas nors neužkluptų. Dar kitus paskiria važiuoti su arkliais. Dalis lietuvių ruošiasi eiti pėsti. Mėto, kas tik ką gali,

près de deux heures pour choisir les oeuvres primées. C'est a minuit que son président, John Rea, a annoncé le nom des trois lauréats ex aequo du deuxième Forum International des Jeunes Compositeurs: Du Canada, Melissa Hui, SPEAKING IN TONGUES;

De Lituanie, Gediminas Rimkevičius, ENERGY. STREAMS AND DIRECTIONS;

Du Mexique, Carlos Sanchez-Guterriez, SON DEL CORAZON.

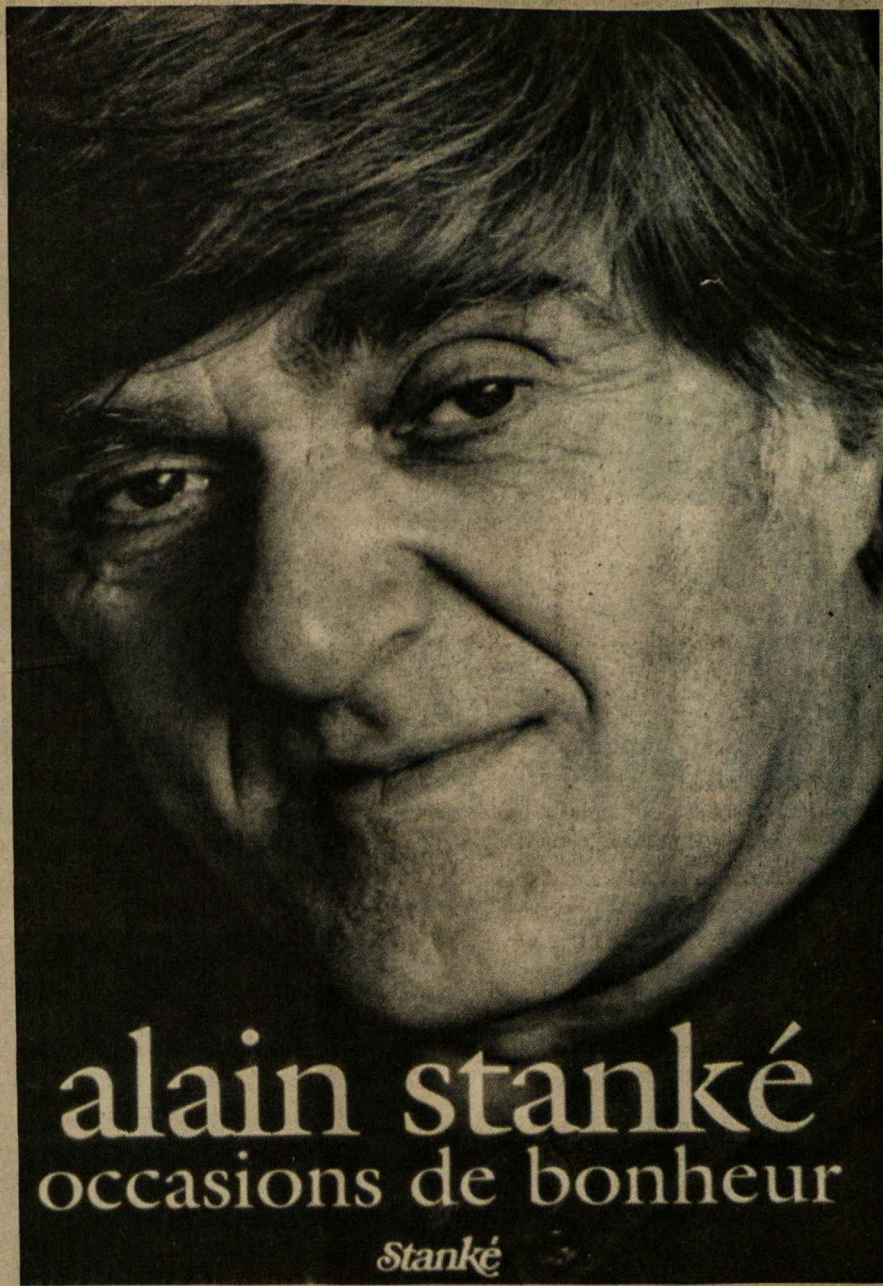
Depuis un mois, les répétitions publiques, portraits et mini-forums d'analyse avaient fait connaître au public montréalais les six candidats de ce Forum. C'est donc avec beaucoup d'émotion qu'il a applaudit les lauréats.

Les trois oeuvres primées, ainsi Piano Concertant du compositeur québécois Jose Evangelista, jouées le dimanche 28 novembre lors du Concert Gala qui clôturait Forum 93, seront gravées sur disque compact.

Les concerts des 25 et 26 novembre ont été enregistrés pour diffusion le jeudi 6 janvier 1994 à 20 heures dans le cadre de l'émission Radio-Concert du réseau FM de Radio-Canada.

Cet événement biennal est conçu par le NEM et la Faculté de musique de l'Université de Montréal, en collaboration avec la Société Radio-Canada, sous le parrainage du Conseil International de la musique /UNESCO/.

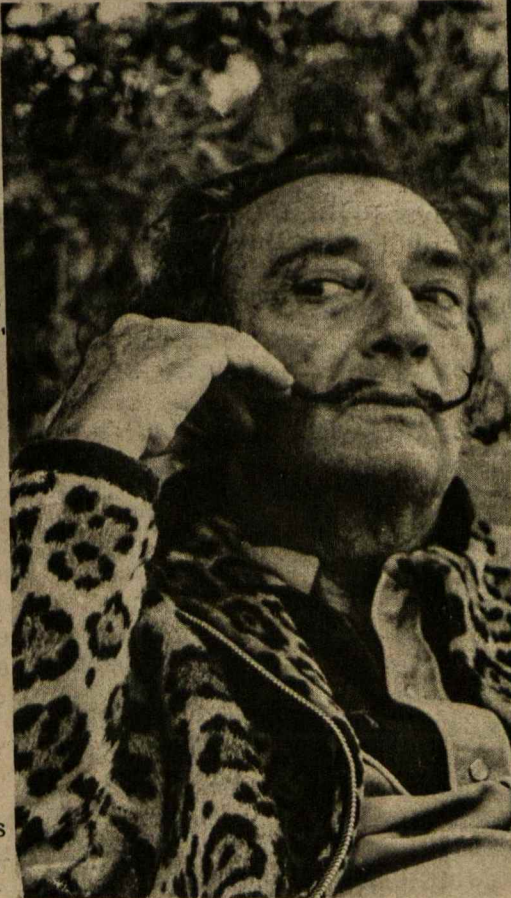
Info presse Marie Marais

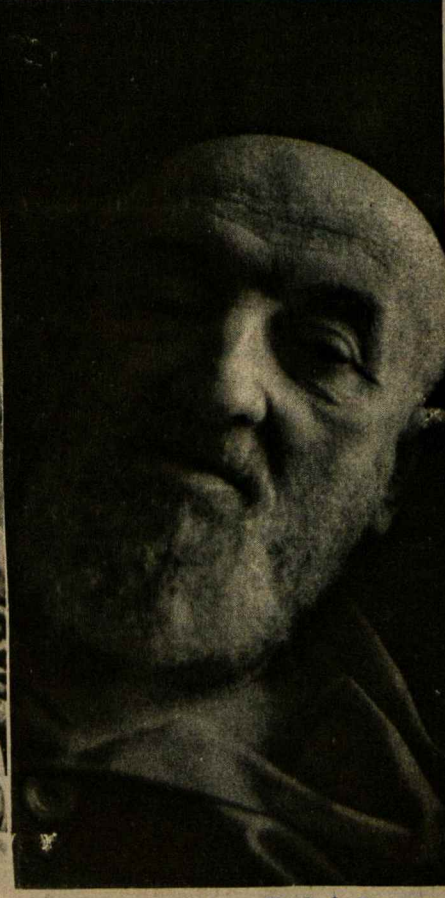
alain stanké
occasions de bonheur

Stanké

OCCASION DE BONHEUR. Alain Stanké (Aloyzas Stankevičius). Dialogai . Tai 485 psl. nemažo formato knyga, parašyta ir išleista vieno spalvingo mūsų telkinio žurnalisto, producento, leidėjo. Jis gerai žinomas šios provincijos kultūrinuose ir medijos sluogsnuose. Knyga įdomi tuo, kad autoriaus susitikimai yra labai netikėti: nuo Dalai Lamos iki Salvador Dali, nuo Nixon'o iki Castro, su kunigais, ekscentrikais, rašytojais ir su tais, su kuriais atsitiktinumas , o gal ir laimė, - ji suvedė. Stilius -grakštus, tačiau užgriebiantis kažką esminio tuose sutiktuose personazuose. Impresionistiškai parašyta, tačiau šiltai, su šypsenėle ir jautrumu. Mokantiems prancūzų kalbą lietuviams bus nesunku perskaityti šią knygą, o ir tikrai įdomu. Sveikiname Aloyzą, ir linkime jam daugiau tokių laimingų nutikimų.

Salvador Dali

Dalai Lama

kad nereikėtų neštis: rūbus, knygas. Mūsų grupė irgi pasiimam tik ko būtinai reikia.

Pagaliau šeštadienio rytą atvyksta mašina ir mūsų vyrų - nuveža į Olkavarą. Čia jau radome savo draugų. Iki pietų dirbome, gavome puikius pietus su lašiniai. Mudu su Prielgausku buvome išbadėję tai tiesiog negalime atsivalgyti. Po pietų esame paskirti po 10-12 žmonių į kambarį. Tiesiog linksma pasidarie, nes visi draugai, o čia dar girdime, kad velnias traukia vokiečių. Spėjame, kad Kalėdoms būsime namie.

Sekmadienį maistas taip pat buvo kuo geriausias. Dienos darbas nesunkus. Kilnojame visokias būdas iš vietos į kitą, ir viskas. Vokiečiai tik sako: "alles scheisse"... Rūkyti irgi gauname. Gavome ir po paketą ir po vyno bonką, bet viskas greitai pasibaigė. Vieną pavakari ateina įsakymas susipakuoti ir mes vakare išvykstame dainuodami iš Olkavaro. Atvykstame į Rovaniemi. Čia atrandame dalį Štetino transporto ir mūsų transporto lietuvių, kurie dirbo aerodrome pakavimo darbus. Už poros dienų grupelė mūsų lietuvių su pora vokiečių sėdame į didelį sunkvežimį su platforma ir iškeliujame į rytinę Suomiją parvežti pantoninių valčių. Diena graži, šiltoka. Matome pilna atsitraukiančios suomių, vokiečių kariuomenės. Visur pilni keliai keliaujančių ir suomia gyventojai. Mašinose sėdi moterys, vaikai su manta, traukiniuose aplipę ir vagonų stogai, visur pilna brangių baldų ir visokių daiktų. Jaunesnės moterys ir mergaitės varosi bandas gyvulių. Pilna pakelėse jų ir sustojusių vežimų su suomių šeimomis. Tiesiog, jaudinantis vaizdas. Prisiminus tėviškę, galvojame, gal ir ten tas pat vyksta. Reikia palikti savo gražią, brangiąją tėvynę ir bėgti, kur kojos neša... Pagaliau už kokios 50-60 km. mes pasiekiamo vietovę, kur nebaigtas statyti tiltas ir mes, paėmę patmonines valtis, važiuojame atgal. Naktis šalta, mes plonai apsirengę, sušalom į titnagą ir atsigavome tikrai sugrįžę į šiltą kambarį.

(bus daugiau)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Neringoje — Raganų kalne liaudies meistrų medžio skulptūros.

LIAUDIES TEATRŲ TRADICIJOS KELMĖJE (1906–1940)

Živilė Pikturkaitė-Janušauskienė

Esame garbingos praeities ir ne mažiau garbingos dabarties Kražiuose, kurie garsėjo savąja mokykla, skleidė šviesą aplink. Kokią įtaką Kražiai padarė Kelmei - tokiam pat Žemaitijos pašaliui?

Pirmaisiais XX a. dešimtmečiais abu miesteliai - valsciaus centrai. Tačiau Kražiai turėjo senesnes švietimo, kultūros tradicijas. Kelmė, įsikūrusi prie gero kelio, tapo prekybos, amatininkų miestu. Vis dėlto ir Kelmės neaplenkė XIX a. pabaigoje prasidėjęs masinis lietuvių teatrinis sąjūdis, kitaip vadinamas lietuviškaisiais vakarais. Galbūt Kelmės artistų mėgėjų kuopelės susikūrimas - Kražių mokyklos vaidinimų atgarsis?

Pirmieji lietuviškieji vakarai, kurių metu buvo statomi vaidinimai, skambėjo liaudies dainos, instrumentinė muzika, buvo deklamuojami eilėraščiai, Kelmėje vyko apie 1906 metus. Juos organizavo maždaug tuo metu įsikūrusi Kelmės artistų mėgėjų kuopelės susikūrimas - Kražių mokyklos vaidinimų atgarsis?

Pirmieji lietuviškieji vakarai, kurių metu buvo statomi vaidinimai, skambėjo liaudies dainos, instrumentinė muzika, buvo deklamuojami eilėraščiai, Kelmėje vyko apie 1906 metus. Juos organizavo maždaug tuo metu įsikūrusi Kelmės artistų mėgėjų kuopelės susikūrimas - Kražių mokyklos vaidinimų atgarsis?

Išimintinas 1909 metų vasario 1 dienos Kelmės artistų mėgėjų surengtas vakaras. Jame suvaidintas Šveicerio vieno veiksmo komedija "Vienas iš mūsų turi apsigėdinti", Šatrijos Raganos dviejų veiksmų komedija "Nepasisekė Marytei" ir M. Palonio vieno veiksmo komedija "Žilė galvon - velnias uodegon".

Vasario 8 dieną Kelmės artistai parodė J. Smalsčio - Smolskio vieno veiksmo komediją "Nutrūko", T. Rutkovskio trijų veiksmų farsą "Audra giedroje" ir Pocienės dviejų veiksmų komediją vaikams "Į mokslo". Dalį šių vakarų peleno kuopelė paskyrė neturintiems vaikams šelpti ir miestelio gatvėms apšviesti. Nors šiems vakarams organizuoti buvo gautas net Kauno gubernatoriaus leidimas, bet Kelmės liaudies mokyklos mokytojas I. Ostrovskis bandė sutrukdyti vakarus: jis uždraudė vaidinti savo mokyklos mokytojai V. Stotkevičiui ir mokiniui Karpavičiui.

1909 m. birželio 28-29 dienomis Kelmės artistai gastroliaavo Šaukėnuose. Čia jie suvaidino "Nepasisekė Marytei", "Dėdė atvažiavo", "Šv. Elzbieta". Per pertraukas skambėjo lietuvių liaudies dainos. Tai buvo pirmas lietuviškas vakaras Šaukėnuose. O dar prieš metus, 1908-aisiais, šaukėniškiams gubernatorių neleido statyti Žemaitės "Valsčiaus sūdo", A. Adatos trijų veiksmų komedijos "Užburtas kunigaikštis".

Kelmėje, Gruzevskio dvare, 1913 m. gegužės 13 d. lietuviškame vakare kuopelė vaidino Žemaitės dviejų veiksmų komediją "Mūsų gerasis" ir Dviejų Moterų trijų veiksmų dramatinę paveikslėlį "Velnias spąstuose". Vaidino Jonas ir Juozas Laucevičiai, trys seserys Jasiliūnaitės, A. Verošius, L. Jasiliūnas. Tų pačių metų birželio 13 d. Gruzevskio daržinėje buvo suvaidinta aštuonių veiksmų tragedija "Genovaitė". Be to, Kelmės artistai įvairiu laiku yra statę miestelyje Žemaitės "Valsčiaus sūdą", P. Pundzevičiaus-Petliuko vieno veiksmo farsą "Neatmezgamas mazgas" ir nemažą kitų pjesių. Štai kaip apie "Neatmezgamas mazgo" ir "Valsčiaus sūdą" premjerą rašė 1908 m. rugpjūčio 1 d. "Viltis": "Liepos mėnesio 27 d. Kelmėje p. Grušausko namuose buvo lietuvių vakaras (...). Vaidinta dvi komedijėlės "Neatmezgamas mazgas" ir "Valsčiaus sūdas" ir padainuota septynios lietuviškos dainos. Vakareliš puikiai pasisekė. Vieta spektakliui aprinkta puikiausia ir taip plati, kad retas Lietuvos apskrities (pa-

vieto) miestelis gali pasigirti tokiu savo žaislu namo apstumu. Tačiau teatras buvo pilnas žmonių. Daug atvyko ir valstiečių pirmą kartą pamatyti naujos komedijos (...). Malonu buvo žiūrėti į nemažą minią žmonių, ramiai besėdinčių ant suolų ir besigėrinčių spektakliu. Artistams susidariusiems iš aplinkinių žmonių, pasisekė savo roles atžaisti gerai (...). Dvyliką valandą nakties uždami žmonės skirstėsi apsinėdami kiti kitam savo išpučius, matyti buvo važiuojant į visas puses su pilnais ratais sodiečių, skubančių grįžti namos, kad rytoj suskubtu vežti rūgus ir klijimus. Apskritai vakaras paliko malonų ir džiuginantį išpuolį (...). Ne vienas užtat pasakė savo širdyje "ačiū" vakaro rengėjui kun. Adomauskiui ir studentams R. Bytautui ir J. Vaiciehavičiui, kurie daugiausia triūso padėjo vakarą berengdami".

1914 m. - mėgėjų teatro veiklos atoslūgis. Suprantama - karas ne pats geriausias laikas vaidinimams. Tik 1918 m., susilpnėjęs okupaciniam režimui, vėl atgaivinti lietuviškieji vakarai. Jau 1918 m. pradžioje įvyko toks vakaras Kelmėje, o birželio mėnesį kelmieškiai artistai, vadovaujami A. Laucevičiūtės-Urbonavičienės, suorganizavo pirmą lietuvišką vakarą Tytuvėnuose. Suvaidinta Vydo misterija "Mūsų laimėjimas" ir pjesė "Rytojas diena". Gautas pelnas skiriamas vietos vargšų prieglaudai. Kelmieškiai artistai 1918 m. vaidino Žvilgiuose, Kražiuose, Užventyje. Parodyta P. Pundzevičiaus-Petliuko komedija "Venias ne boba", J. Smalsčio-Smolskio komedija "Nutrūko", A. Kriščiukaičio-Aišbės "Visa ko pradžia - kiaušinis". Vaizganto "Tikrai niekam nesakyk". Beveik visą pelną artistai mėgėjai skiria beturčiams.

Po 1918 metų, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, lietuviškus vakarus Kelmėje pakeitė įvairių organizacijų scenos mėgėjų renginiai. Kiekviena organizacija (šaulių, pavasarininkų, katalikų moterų) rengė Kelmėje savo vakarus. Vakarai paprastai sudarydavo dvi dalys - vaidinimas ir šokiai. Tik katalikų moterų kuopos vakarai teturėjo vieną - pirmąją dalį. Jų spektakliai būvę apie šventųjų gyvenimą. 1934 m. kovo 25 d. vaidinta "Šv. Agnietė", vėliau - "Piloto duklė". Spektaklius statyti, organizuoti vakarus katalikėms moterims visad padėdavo kunigas. Kaip, beje, ir pavasarininkams. Pasirinkus pjesę, ji buvo parodoma klebonui. Uždrausdavo vaidinti nedarnai. I. Strumilaitė-Pikturkaitė, vaidinusi nuo 1918 metų, prisiminė tik vieną toki atvejį, kai klebonas uždraudė vaidinti pavasarininkams "Čigoną Arą".

Pavasarininkų "salė" kelias vasaras (1921-22 m.) buvo klebono daržinėje. Tais metais čia suvaidintas "Kerštas". Paskui persikėlė į šalia bažnyčios esančią "Blaivybės" arbatinę. Spektaklius dažnai rezisuodavęs batsiuvys Daujotas, bet ne tik jis.

Tame teatre artistas artistą mokė. Vaidino J. Augustis, seserys Budreckaitės, I. Strumilaitė-Pikturkaitė, seserys Norgailaitės, A. Pikturkaitė-Ramamauskienė. Vaidinta įvairių švenčių, sukaikių proga: antrąją Kalėdų dieną, per Naujus Metus.

Kelmės šauliai turėjo savo namus, o nuo 1931 m. - salę. Čia vaidino teismo raštininkė Dikintytė, siuvėjas Kogelis, valsčiaus sekretorius Narbutas, Šveistienė, Lopeita, Lpoetienė, J. Augustytė-Dambraskienė, I. Strumilaitė-Pikturkaitė, mokytojai Rinkevičius iš Paprūdžių ir Juska. Jonas Pikturka buvo sufleris ir pavasarininkams ir šauliams. Griežtai atskirti jų negalima, nes dažnas artistas - tikras scenos entuziastas - dalyvavo ir šaulių ir pavasarininkų, ir katalikų moterų rengiamuose spektakliuose.

1933 m. vasarą per šv. Joną šaulių artistų grupelė vaidino "Raganą" Grauzikuose, ant Žvėryno kalno.

Grauzikų dyvo savininkai Putvinskiai, o ypač Emilija Putvinskienė, šaulių švelniai vadinama močiute, globojo artistus.

Šaulių spektaklius nuo 1936 metų dažniausiai rezisuodavo poetas J. Graičiūnas, tuo metu direktoriaus Kelmės progimnazijoje. Didelį pasisekimą Kelmėje turėjo Žemaitės "Trys mylimos". Pjesė statyta net tris kartus.

1938 metais sukako 30 metų nuo pirmojo lietuviško vakaro spektaklio Kelmėje. "Lietuvos aidas" 1938 m. gruodžio 28 d. rašė: "Ta proga Kelmės organizacijų atstovų komitetas surengė aktą: vaidinimas ir choras padainavo tas pačias dainas, kurios buvo dainuotos prieš 30 metų. Po to - arbatėlė".

Reikėtų paminėti ir teatralizuotas šventes - Užgavėnes, Tris Karalius, viešai švęstus Naujuosius Metus.

Taigi sena yra Kelmės tradicija - nė viena šventė neapsieidavo be spektaklio, be artistų mėgėjų, choristų pasirodymo.

Dabar, kai pagerbiame lietuvių tautai nusipelnčius žmones, turėtume nulenkti galvas prieš tuos batsiuvius, siuvėjus, stalius, kurie tada ėmėsi to, ko kartais nedrįsta imtis inteligentai.

KUO GYDĖSI NEANDERTALIEŠ?

Archeologiniai tyrimai rodo, kad ir senovėje žmonės kentėjo nuo tų pačių ligų, kaip dabar, tiksliai kai kurių širdies kraujagyslių, nervų ligų, piktybinių auglių mūsų dienomis pagausėjo.

Turime įvairiausių vaistų, patyrusių gydytojų, medicininių aparatūros ligoms diagnozuoti ir gydyti. Bet kaip gelbėjosi susirgę pirmųjų žmonių - jų ir nedidelė infekcija, mūsų akimis žiūrint nesunki liga, tais laikais buvo skaudi nelaimė.

Manoma, kad vaistingieji augalai atrasti pirmą kartą bendruomenės laikais. Prieš 40.000-35.000 metų, ankstyvojo ir vėlyvojo paleolito sandūroje, toje bendruomenėje atsirado matriarchato užuomazgų. Žmonių egzistavimas priklausė nuo gamtos dovanų - vaisių, šaknų, žolių rinkimo, tai patvirtina ir antropologų radiniai pirmųjų žmonių stovyklose. Antai neandertaliečio kaukolėi būdingas dantų masyvumas, nusitrynimas rodo, kad žmogus kramtė daugiausia augalinį maistą. Matyt, jis galėjo tiesiogiai nustatyti daugelio augalų maistines ir gydomąsias savybes.

Jeigu žvelgtume dar į tolesnę praeitį, turbūt prieitume tokią išvadą: pasirinkti gydančius augalus padėdavo instinktas, ir dabar verčiantis susirgusius gyvulius ieškoti tokių augalų, kuriais šiaip nesimaitina. Gydomosi pradžios negalima atsekti, nes instinktyvų poreikį vieniems ar kitiems augalams turi ne tik primatai, bet ir žemės ūkio organizacijos gyvūnai. O neandertalietis, matyt, buvo jau gana patyręs žolininkas.

Vėliau instinkta pakeitė mąstymas, sugebėjimas pastebėti ryšį tarp priežasčių ir pasekmės ir tai išiminti. Sakykim, pastebėti, kad kai kurie augalai sukelia vėmimą ir tuo palengvina skrandžio skausmus. Dauguma mokslininkų mano, kad matriarchato epochoje empiriniu keliu buvo išskirtos gydančiųjų augalų grupės: skausmą raminančios (šunvynės), sekretiją stiprinančios (pelynas), tonizuojančios (ženšenis). Augalų vartojimas pirmiausia buvo skati-

Šios Vasaros Vinjetės Lietuvoje

Birutė Nagienė

Trakuo se:

8. Koks puikus Galvės ežeras, ir kaip panirę žalmūn Trakų miesto namai. Atrodo, kad nameliai ir namai įstatyti į didžiules krūmų ir medelių kupetas ir mes jomis laipiojame. Krūmų ir vaiskrūmių vešlumas, gėlės ir žolės natūraliai pynėsi vieni su kitais, o pakrantėse mėtė šešėlius dideli medžiai, sukilusios nendrės. Mediniai namai su trimis atskirais langais galuose po smailiais stogais buvo nuo seno atpažįstami, kaip karaimu-totorių. Jų esama ir dabar, pasižymėję gerų daržovių auginimu. Valgėme jų specialų garsųjį valgį - mėsėle prikimšti skanūs pyragai naujai pastatytame restorane iš pušinių, nuvarniųuotų lentų, primenantis Kanados slidinetojų ar vasarotojų namus - daržines Kanadoje. Švaru, dailiai patiekta, buvome mikliai aptarnauti.

Aišku, kad čia jau turistų dažnai lankomasi. Naujoje autobusų sustojimo aikštėje burzgė keletas didelių ekskursinių autobusų. Vienas karaimų muziejelis buvo uždarytas - apšepusiomis sienomis ir tvora aptvertas. Radome kitą. Įėjus - paprastas butelis, kurio kambariuose karaimu apyvokos daiktai, senos nuotraukos, egzotiški moterų ir vaikų rūbai, šalmai ir megztas kario šervas. Tai jie buvo ištikimieji Vytauto Didžiojo saugotojai bei patvarūs kariai. Matėme ir išraičtas, orientališkas vandenų pypkes.

Per gatveles malonu buvo keliauti pėstute. Kur ne kur stovėjo maži staliukai su vaisvandenių ir gintaro dirbinių bei deginto molio karoliukais bei kitais suvenyrais. Neskubėdami traukėme į Trakų pilį, kuri tokia viliojanti savol tygikaitusių plytų sienomis, čerpių stogais. Nuleistu tilteliu įeiname į kiemą. O prie kiemo didžiulių vartų angos pasitiko gromamas ragu vyriškis. Kaip gerai jis ten tiko.

Akmenų grįstame kieme dairėmės į senų rąstų suręstus turėklus, laiptus, balkonus, apkaustytas ornamentais duris. Tikrai įspūdinga.

Viduje aplankėme mūsų didžiųjų kunigaikščių menę, sales. Pukus gobelenas puošė vieną didžiulę sieną. Sustatyti tamsūs suolai skirti koncertams. Palubėje didelis šviesylas, sienose - deglams imovai. Kitose salėse įdomu buvo apžiūrėti to meto vartojamus, dažniausiai iš Italijos atgabentus įvairius baldus, indus, vazas, įrankius.

Nusileidus apačion - dar visa eilė sunkių durų, mažesnių patalpų, kur gyvendavo, sako, pilies aptarnavimo personalas ir kariai.

O didžiuliu ežeru, - plaukiojo gulbės, matėsi toliau gyvenamieji namai, jacht klubo jauki krantinė.

Saulė apšvietė Trakų pilį, mums išeinant. Galvojau, kiek pastangų ir gudrybių, ir rizikos buvo patirta tų šaunių žmonių, kurie turėjo praeiti raudonąjį okupantų ir komunistų barjerą, kad "pelėsiams ir kerpėms apaugus aukštai, Trakų štai garbinga pilis" stovėtų, nusikrapščiusi tas kerpes. (Prisiminiau, kaip mes mergiškose pavidavom, kai reikėdavo tas Maironio eiles mintinai mokytis - tos kerpės ir tie pelėsi ai tada vaikams atrodė tokie neįdomūs ir nereikalingi, ir nuobodūs... Juk tiksliai iš prasto paveikslėlio tada matėm tuos griuvėsius, ir nieko daugiau. O dabar - gali atvažiuoti ir vaikščioti po tą pilį. Atsiminiau, kaip Montrealyje stebėjome videojuostose krentančias gėles iš tos pilies langų ir laiptų į didžiulę trispalvę...).

namas poreikio raminti skausmą, gydyti žaizdas. Vėliau - apsisaugoti nuo kitų ligų, kelti tonusą, sulaukti sveikų palikuonių.

Pirmasis žmogaus mokytojas buvo gamta, pirmoji vaistinė - miškas, laukas. O kas gi tie pirmieji gydytojai? Matriarchate genties priešakyje stovėjo moteris. Ji ne tik rūpinosi maistu, bet ir genties stiprybe, sveikata. Tai liudija pirmųjų žmonių stovyklose randamos akmeninės "boby" statulėlės (slavų tautos jos turi savotišką pavadinimą - "sergėtojos"). Taigi, pirmosios gydytojos buvo moterys. Iš amžių glūdomos iki mūsų dienų, kaip žodinis liaudies epo palikimas, išliko ir kai kurių vardai; tai Galingoji Polidama (Egiptas), Gudrioji Kaza (Čekija), Medėja (Kolchida). O Homeras "Iliadoje" bene pirmasis mini šviesiaplaukę Agamedę, legendinio Augėjo dukterį, kuri pažinojo visas gydomąsias žoles, kiek tik jų buvo sukūrusi motina Žemė.

Yra nuomonių: matriarchate sukauptos žinios apie gydymą žolėmis vėliau tapo medicinos žinių pagrindu.

Kromanjoniečių periode iškasti lankai, strėlės, apgyventos naujos teritorijos. Ištobulėjo medžioklė, žvejyba. Plačiai pradėtas naudoti gyvulinis maistas. Šiuo metu atrastos kai kurių gyvulinių produktų - kepenų, riebalų, kraujo - gydomosios savybės. O žinios apie visa tai plito po pasaulį, vystantis prekybiniais ryšiais ir kariaujančiomis tautomis.

Iš kromanjoniečių ir vėlesnių laikų yra išlikę legendos apie augalų gydomąjį veikimą, atrastą stebint gyvulius. Daugelio augalų veikimas dabar patvirtintas moksliniais tyrimais. Senovės piemenys ne tik pasyviai stebėjo gyvulius, bet atlikdavo jiems ir gana sudėtingas operacijas.

Operuojami buvo ir žmonės. Senosios Urartu valstybės teritorijoje rasta kaukolė su trepanacijos žymėmis. Buvo žinomi ir kiti gydymo metodai - išciulpimas, kraujo nuleidimas, skarifikacija, kuriai naudota augalas arba aštrus žuvies kaulas.

(Eus daugiau)

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis kapitalas neličiamas. Tik palūkanos gali būti skiriamos lietuviškai veiklai.

Sudarydami testamentus, prisiminkime

Kanados lietuvių fondą (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais - aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Aukos siųsti: Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Žinokime kad:

FONDO TIKSLAS - LIETUVYBĖS ISLAIKYMAS

Lietuvių Namų Žinios

• Sekmadienio popietėje dalyvavo 160 asmenų. Budėjo LN narys A. Sukauskas.

Jau galima užsakyti Kūčių, gruodžio 24, ir Naujųjų Metų sutikimo bilietus LN raštinėje darbo metu tel: 532-3311 ir sekmadienio popietėse. Kūčių bilieto kaina nuo 6 iki 17 dol. Naujų Metų sutikimo bilietas - 40 dol. asmeniui. Pirmą kartą gruodžio 31 d. rengiamas Naujų Metų sutikimo balius LN "Lokio" svetainėje. Gros "gyva" muzika, veiks baras, bus puikūs šalti užkandžiai. Vietų skaičius ribotas, todėl prašome paskubėti.

Bilieto kaina - 15 dol. Dėl bilietų ir informacijos skambinti į LN raštinę tel: 532-3311.

• LIETUVOS KARIUOMENĖS ATKŪRIMO MINEJIM gruodžio 5 d., Toronto Lietuvių Namuose surengė Vlodo Pūtvio Šaulių Kuopa. Paskaitą skaitė Algimantas Eimantas, meninę programos dalį atliko Toronto Vyrų Choras ARAS.

• HAMILTONO Lietuvių Teatras AUKURAS gruodžio mėn. 12 d., sekmadienį, 3 val.p.p. Karaliaus Mindaugo Menėje, Lietuvių Namuose vaidins premjerą "Bernardos Albos Namai".

• VOLUNGĖS choras ruošia kalėdinį koncertą Priskėlimo P-jos bažnyčioje gruodžio mėn. 12 d., 4 val.p.p.

Chorui vadovauja Dalia Viskontienė ir muz. Jonas Govedas, talkinant chorvedei D. Radtkienei.

• Toronto lietuvių pensininkų klubas ruošia Kūčias š.m. gruodžio 21 d., antradienį, 12:30 val. p.p. "Vilniaus rūmų" III aukšto sa-

lėje. Bilietus galima išigyti pas T. Kobelskienę, tel: 760-8003 arba P. Ivanauskienę tel: 767-3677.

• PRISKĖLIMO P-JOS KOOPERATYVAS švenčių metu bus atidarytas gruodžio 24 d. 9 val.r.- 3 val.p.p., uždarytas gruodžio 25 ir 26 d.d.

Gruodžio mėn. 31 d. atidarytas 9 val.r.- 3 val.p.p., sausio mėn. 1 d. - uždarytas.

Kitomis dienomis veiks pagal įprastą darbo valandą.

• VILNIEČIŲ CENTRO VALDYBOS posėdyje, vykusiame Paris, Ont., ilgametis pirmininkas Steponas Varanka pasitraukė iš pareigų dėl sveikatos problemų.

Valdybos nutarimu, pirmininko pareigas perėmė Bronius Saplys, 1558 Davenport Rd., Toronto, Ont., M6H 2J1, tel:654-9052.

Pirmuoju vicepirmininku yra Jeronimas Gaižutis, gyvenantis Čikagoje.

LIETUVIŲ EVANGELIKŲ IŠGANYTOJO PARAPIJOS ŽINIOS

Pamaldos šventovėje vyks gruodžio 12 ir 19 d.d., 11:15 val. ryto.

Po pamaldų gruodžio 19 d. - Kalėdų Eglutė vaikams; prašome tėvus atvežti vaikus.

Pamaldos gruodžio 24 su Šv. Vakariene 6 val. v.

Pamaldose 19 ir 24 d.d. giedos parapijos choras.

Pamaldos Kalėdų dieną, gruodžio 25, ir antrąją Kalėdų dieną, gruodžio 25 - 11:15 val. ryto šventovėje.

• Alina Žilvytienė, bankinių reikalų specialistė, išdirbusi "Bank of Montreal" vedėja ir išėjusi į pensiją yra paskirta konsultante pensininkų reikalams.

A.Žilvytienė nemokamai teiks pataravimus pensininkams finansiniuose reikaluose. Pagal susitarimą, ji gali atvykti ir į namus.

Skambinti tel: (416) 679-4578.

INTENSYVIAI VEIKIA LIETUVIAI

V. Nekrašienė

Sekandaisiais metais, sausio 13 d. sueina 16 metų, kai lietuviškas žodis ir daina skamba Hamiltone sekmadieniais iš McMaster universiteto radijo stoties. Tai studentiška - mėgėjiška radijo stotis 93.3 FM, girdima Hamilton'e ir aplinkėse nuo 13-14 valandos sekmadieniais.

Lietuvišką radijo laidų programą "Gintariniai aidai" šioje stotyje įsteigė tuometinis inžinerijos studentas Edvardas Stungevičius. Jam pabaigus universitetą ir išvykus iš Hamilton'o "Gintariniais aidams" nenuilstamai vadovauja Liuda Stungevičienė su pagalba jaunų Edvardo ir Lin Labuckų. Pasisakanti nuolat kviečiami į Hamilton'ą naujai atvykę svečiai iš Lietuvos, įjungiami platūs Hamilton'o lietuvių bendruomenės sluoksniai. "Gintarinių aidų" radijo laidos visada yra įdomios ir aktualios. Hamiltoniečiai nebeįsivaizduoja savo sekmadienio popietės be šių įprastinių ir pamėgtų laidų. Jie visada turi galimybę pasiklausyti naujų "Panoramos" t.y. informacinės žinių laidos, garso įrašų iš Lietuvos, padarytų per satelitinę televiziją, išgirsti kas savaitinės žinias, perduodamas specialiai šiai laidai elektroninių kompiuterių paštu (E. Mail) skubiai ir tiesiai iš Lietuvos (telefaksu perduodamos Eduardo Stungevičiaus pastangomis ir rūpesčiu).

Šias žinias iš Lietuvos siunčia jauna ir atsidavusi tiesos žodžiui šeima - Vytautas ir Laima Statulevičiai. Nepamiršamos ir Kanados lietuvių aktualijos svarbūs pranešimai ir, žinoma, muzika.

Tačiau šiais sunkiais ekonominiais laikais Universiteto radijo stotis pajuto didžiulius finansinius trūkumus. Iškilo grėsmė daugia kultūrinėms radijo laidoms, todėl stoties administracija kreipėsi ne tik į studentus dėl nario mokesčio pakėlimo, bet ir etninių radijo laidų klausytojus, prašydama finansinės paramos.

Tuo tikslu spalio 10-17 d.d. buvo paskelbtas aukų rinkimo vaju (Fund-

raising week). Administracijos pageidavimu, spalio 17 d. visos etninės laidos buvo transliuojamos angliškai. Prie telefonų budėjo įvairių tautybių talkininkai. Be to, spalio 17 d. buvo paskelbta atvirų durų diena (Open house). Visi svečiai buvo vaišinami kava ir tautiniais gardumynais. Kiekviena tauta paruošė savo kraštų patiekalų.

Tačiau lietuviai tikrai didžiai ir maloniai nustebino Universiteto darbuotojus, vadovybę ir svečius savo entuziastinga parama ir dalyvavimu. Stalai lūžo nuo lietuviškų žagarėlių, grybukų, ragučių, pyragų ir pyragėlių. Buvo suorganizuota ir gintaro dirbinių paroda. Visą šį grožį surengė ponios Vatiekūnienė ir Bieksienė. Joms talkino p.p. Mikalauskai, A. Matulies, A. Repcūtė.

Nenuostabu, kad lietuviai surinko daugiausia aukų, lyginant su kitų etninių radijo laidų klausytojais.

Stoties vadovybei buvo įteikta 1,650 dolerių surinktų aukų. Tuo Hamilton lietuviai įrodė "Gintarinių aidų" radijo laidų populiarumą ir svarbą bendruomenės gyvenime.

Didelis ačiū visiems dalyvavusiems ir rėmėjams.

• Spalio 24 d. Hamilton'o Lietuvių Bendruomenės valdybos ir kitų organizacijų iniciatyva buvo surengti labdariniai pusryčiai bei loterija. Buvo renkamos lėšos Ronald McDonald, sunkiai sergančių vaikų reabilitacijos namams paremti. Šio vaujaus tikslas buvo padėti šiems labai kilniems Vaikų Namams bei parodyti, kad lietuviai tai ne užsisklendusi savyje, atsiskyrusi nuo kitų, bendruomenė, o aktyvi ir geranoriška daugiakultūrinė ir daugiaetninė Hamilton'o visuomenės dalis. Hamilton'o L.B. visada turėjo glaudžius ryšius su miesto valdžia, visada sekė ir dalyvavo svarbiuose miestui įvykiuose, parodydama savo organizuotumą, brandų visuomeninį susipratimą.

Ronald McDonald Namų paramai buvo surinkta 1,680 dolerių ir 13 centų.

Didelis ačiū visiems dalyvavusiems ir rėmėjams.

• Dar vienas svarbus įvykis, kurį tikrai verta paminėti Hamilton'o lietu-

vių gyvenime - sugebėjimas reaguoti ir geru atsakyti į svarbius reikalus Lietuvoje.

Jono Tarvydo asmenine iniciatyva buvo suorganizuotas aukų rinkimas sužeistam Medininkų sargybiniui Tomui Šernui paremti.

Būkime atviri, visi girdėjome apie Medininkų tragediją, kur nuo niekadėjų kulčių žuvo drąsūs Lietuvos savanoriai, tik ne visiems mums kilo mintis pakratyti savo kišenes. Vienam likusiam gyvam, bet sulaušintam visam gyvenimui - Tomui Šernui dabartinė Lietuvos valdžia skiria mažai dėmesio ir paramos. Jis su tėvais ir jaunute žmona gyvena devintame daugiabučio namo aukšte, ankstame butelyje, nepritaikytame invalido vežimėliu.

J. Tarvydo iniciatyva buvo surinkta ir su lydinčiais dokumentais Tomui Šernui perduota 2,152 dol.

Tomas Šernas atsiuntė du padėkos laiškus. Pats rašyti jis negali. Laiškus parašė jo žmona Rasa, o Tomas tik pasirašė apačioje kreivomis spausdintomis raidėmis.

Pinigus Tomui Šernui hamiltoniečių vardu perdavė Jonas Puodžius. Jis savo laiške iš Lietuvos parašė:

"Su žmona lankėmės Tomo Šerno šeimoje ir perdavėme jiems Kanados lietuvių aukotus pinigus. Jų šeima labai dėkinga už paramą ir dėmesį. Tomas sėdi invalido vežimėlyje, iš kurio pakilti be pagalbos negali. Eiti be pagalbos taip pat negali. Intelektas yra pilnai atsistatęs, kalba gerai. Matomai dar jam

reikia labai atkakliai ir ilgai metodiškai treniruotis. Jis pajėgia rašyti kompiuteriu, kurio, deja, namuose neturi. Be jo rašyti jam dar nesiseka, reikia ir to mokytis. Gyvena visai invalidui nepritaikytame bute devintame aukšte, kur vonia ir tualetas visai nepritaikyti jo jėgoms.

J. Tarvydo sveikatai staiga pablogėjus dėl traumos, galbūt atsirastų entuziastingų žmonių, norinčių testuoti jo kilnų pradėtą darbą, padedant Tomui Šernui ir jo šeimai, o ypačingai padedant jam išigyti kompiuterį.

Visos šios gausios aukos ir labdarybės darbai parodo, kad ir ne itin skaitlinga Hamilton'o lietuvių bendruomenė, yra didelė savo širdimi, jautrumu ir idėjomis. Tikimės, kad mūsų geri darbai įkvėps ir kitus nenuilstamai dirbti gerio ir vienybės vardan. Juk dar tiek daug ką yra atlikti, kad jaustumėmės išdidūs būdami lietuviais, būdami žmonėmis.

• Hamilton'e Jaunimo Centre, kaip ir kasmet organizuojamas NAUJUJŲ METŲ sutikimas. Kainos šiemet yra papigintos: įėjimas vienam asmeniui \$32.50, porai - \$65. Bus gyva smagi muzika (Vaclavo Povilonio iš Toronto), puiki vakariene ir gėrimai. Norintys dalyvauti, gali sekmdieniais pradėti užsakyti stalus.

• Laimės Ratas rengiamas Medžiotų-meškeriojų klubo Giedraitis valdybos, įvyks gruodžio 18 d., šeštadienį, 6:30 val. v. parapijos salėje. Įvairūs laimėjimai, kava ir užkandžiai. Visi kviečiami dalyvauti.

PADĖKA

Brangiam ir mylimam Vyru ir Tėvui

A + A

KAZIMIERUI SMILGEVIČIUI

iškeliavius Amžinybėn 1993 m. spalio mėn. 23 d., nuoširdžiai dėkojame Montrealio AUŠROS VARTŲ Parapijos dvasiškiams už paskutinius patarnavimus Velioniui.

Dėkojame sol. G. Čapkauskienei, sol. A. Keblui ir Aušros Vartų Parapijos chorui už taip gražų giedojimą Šv. Mišių metu, palydint vargonais A. Stankevičiui ir už jaudinantį Velionio įgrotą Čiurlionio preliudą perdavimą.

Ypatinga padėka klebonui J. Aranauskui, SJ, už gražų ir jausmingą atsisveikinimo žodį ir dr. J. Mališkai už nuoširdų rūpinimąsi ligos metu.

Ačiū visiems užprašiusiems Mišias už a.a. Kazimiero sielą, už taip pat gausias aukas KANADOS LIETUVIŲ FONDUI, įamžinant Velionio atminimą, už gėles, pareikštas užuojautas spaudoje, laiškais ir asmeniškai.

Dėkingi esame giminėms, draugams ir pažįstamiems, atsilankiusiems į Rožinį ir dalyvavimą laidotuvsė.

AČIŲ JUMS VISIEMS,
Giliai nuliūdusi žmona Danutė Smilgevičienė ir sūnūs su šeimomis

NESAKYKIME: "VALGYKIME IR GERKIME, NES RYTOJ MIRSIME", bet sakykime: "DIRBKIME IR PADĖKIME VIENAS KITAM, NES ŠIANDIEN ESAME GYVI KARTU".

Havelock Ellis

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniai - 9 v.r. - 5 v.p.p.

Profesionaliam nekilnojamo turto įvertinimui

prasome skambinti tel: 233-4446

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376

Lilija Pacevičienė - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	IMA:
3.75% už 90 dienų term. indėlius	už asmenines
3.75% už 6 mėnesių term. indėlius	paskolas nuo 8.50%
4.00% už 1 m. term. indėlius	už nekilnojamo turto
4.00% už 2 m. term. indėlius	paskolas (mortgages):
4.50% už 3 m. term. indėlius	su nekeičiamu
5.00% už 4 m. term. indėlius	nuošimčiu
5.25% už 5 m. term. indėlius	
4.00% už 1 m. GIC mėn. palūk.	1 metų 5.70%
4.25% už 1 m. GIC invest. pažym.	2 metų 6.50%
4.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	3 metų 6.90%
5.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	(fixed rate)
5.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	
6.00% už 5 m. GIC invest. pažym.	su keičiamu nuošimčiu
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	1, 2 ar 3 metų 5.50%
4.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	(variable rate)
4.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
5.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	Asmeninės paskolas
5.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	duodame iki \$65,000 ir
6.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	mortgičius iki 75% įkainoto
3.00% už OHOSP (variable rate)	turto. Kitos paskolos: (Line
2.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	of Credit) ir antrąjį mortgičią.
3.00% kasd. pal. sąsk. virš 10,000	
1.75% už kasd. pal. čekių sąsk.	
2.00% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk.	
(US dol. Sav. Acc.)	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI PER 97 MILIJONUS DOLERIŲ

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

MasterCard Kredito kortelė SU "PARAMOS" VARDU

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad., ir treč. nuo 9 v.r. - 3:30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 val.; Šeštad. nuo 9 val.r. - 1 val.p.p. BUSTINE: Lietuvių Namai, 1573 Bloor Str., West, TORONTO, Ont., M6P 1A6. Telefonas: 532-1149.

florida

• Š.m. lapkričio 13 d. visuotiname Klubo narių susirinkime buvo renkama nauja valdyba. Dalyvavo 222 nario mokesčių sumokėję nariai. Susirinkimui pirmininkavo A. Jonaitis.

Į naują valdybą buvo išrinkti šie asmenys: pirm. Mečys Šilkaitis, vice-pirm. Bronius Bartkus, sekr. Dalila Mackialienė, kasin. Juozas Rakštys ir fin. sekr. Petras Navazelskis. Direktoriai: Mykolas Ščigla, Bruno Baukys, Jonas Grėbliuskas, Jonas Mikalauskas, Antanas Viktora ir Ada Strijauskienė. Į revizijos komisiją išrinkti: Jonas Kirtiklis, Augustas Paulionis ir Vladas Vasikauskas. Kandidatė: Janina Gerdvilienė.

• TAUTINIŲ šokių grupė "AUDRA" lapkričio mėn. 5 d. atliko programą Tampa Palms pradžios mokykloje per Mokyklos Tarptautinę Dieną. Matėsi keletas įvairių tautybių papuoštų stalų, jų tarpe radom ir labai kuklų lietuvių stalą, kuri organizavo lietuvių mokytoja Martha Hutchison-Simkaitytė.

Prieš pradėdant programą mokytojas pasveikino

HA, HA, HA....

* Amazonės pagavo savo saloj išsigelbėjusį nuo audros jūreivį. Kad nebūtų nesantaikos ir pagundų, nutarė jį nužudyti. Davė pasmerktajam paskutinį žodį. Tas ir sako: - Tegu mane nužudo pati negražiausioji šios salos moteris.

Tokios neatsirado, ir jūreivis išliko gyvas.

* Eina žemaitis gatve. Žiūri ant stulpo pačiame viršuje priklijuotas lapelis. Eina, eina aplink ir niekaip neįžiūri, kas parašyta. Apsidairęs, užsliugę į stulpą ir perskaitė: "Atsargę, nodažyta".

* Sveikatos ministeris lankosi psichiatrinėje ligoninėje. Direktorius priėmė jį klausia vieną, jau iš ligoninės išleidžiamą pasveikusį pacientą:

- Ar Jus gerai gydė?

- Labai puikiai! Po pusmečio ir Jūs išeisite iš čia visai sveikas.

- Žinote, aš esu sveikatos ministeris, ne ligonis! - paaiškina lankytojas išdidžiai.

- Tai nieko! Kai mane čia atvežė, aš galvojau, kad esu užsienio reikalų ministeris, - ramiai atsakė buvęs pacientas.

* - Ponas viršininke, neatleiskite manęs iš darbo! Aš jums atnešiu skerdienos.

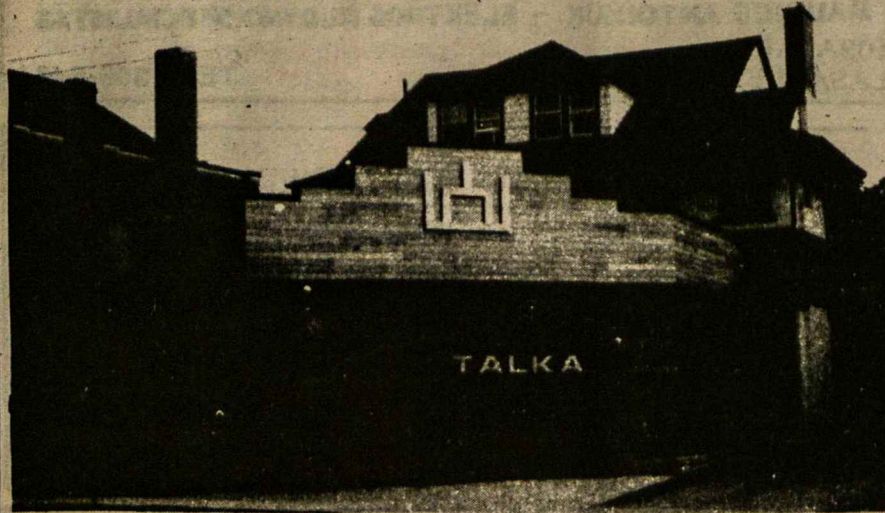
Po mėnesio viršininkas klausia, kodėl šis nesilaiko savo pažado ir tos skerdienos jam neatgabeno.

- Atleiskite, viršininke, - teisinasi suvalkietis. - Aš maniau, kad kiaulė padvės, o ji ėmė ir pasveiko!

* - Ar Jūs prisipažįstate, kad esate kaltas? - klausia teisėjas.
- Ne, pone teisėjau. Advokatas mane įtikino, kad aš esu nekaltas!

VIENINTELIS LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE, IŠIKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE

"TALKA", LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, HAMILTON, Ontario L8M 1L6

TEL: 544-7125

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.75%
santaupas 2.25
kasd. pal. taupymo s-ta 1.75%
90 dienų indėlius 3.75%
1 m. term. indėlius 4.75%
1 m. term. ind. mėn. pal. 4.25%
3 m. term. indėlius 5.00%
5 m. term. indėlius 6.25%
RRSP ir RRIF (pensijos) 2.75%
RRSP ir RRIF 1 m. 4.75%
RRSP ir RRIF ind. 3 m. 5.00%
RRSP ir RRIF ind. 5 m. 6.25%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 9.50%
nekiln. turto pask. 1 m. 6.25%
nekiln. turto pask. 3 m. 8.25%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Lėpos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

vaikus įvairiomis kalbomis: bon jour, buenos dias, guten Tag, shalom ir kt. Į kiekvieną pasveikinimą vaikai atsakė ta kalba, o kaip malonu buvo išgirsti lietuvišką LABAS. "Audros" šokėjai pašoko Kepurinė, Pradės Aušrelė aušti, Audė-jėlė ir ketvirtainė. K.G.

• PENSININKŲ KLUBO SUSIRINKIMAS St. Petersburgo mieste vyks trečiadienį 1994 m. sausio 5 d. 2 val. p.p. Lietuvių Klubo patalpose. Darbotvarkėje: ataskaitos, naujos valdybos rinkimai. Po susirinkimo - važiavimas. Dalyvauti kviečiami visi nariai ir norintieji įstoti į pensininkų klubą.

• Lietuvių Klubas rengia KŪČIŲ VAKARIENĘ š. m. gruodžio mėn. 24 d. 6 val.v. Vakarienei vienam asmeniui - 8.00 doleriai.

• NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS rengiamas Klubu valdybos gruodžio 31 d. Kokteiliniai - 7 val.v., vakariene - 8 val.v.v. Šokiams gros "Lorelei" orkestras. Vjetas ir stalus galima užsisakyti sekmadieniais pas Adą Strijauskienę klube arba skambinant: 360-0534.

IDOMI PASKAITA. Gruodžio mėn. 29 d. 2 val.

p.p. Lietuvių Klube kalbės Kauno V.D. universiteto rektorius prof. Bronius Vaškėlis ir buvusi universiteto bibliotekos direktoriaus pavaduotoja Stasė Vaškėlienė apie aukštojo mokslo problemas ir kultūrinį gyvenimą Lietuvoje. Popietę ruošia Kultūrinių Popiečių būrelis.

LIETUVOS DUKTERŲ D-JOS St. Petersburgo skyriaus narių susirinkimas ir kalėdinis pabundavimas vyks gruodžio 14 d., antradienį, 2 val.p.p. Klubu mažoje salėje. Kviečiamos narės ir prijauniančios šiai veiklai, atsilankyti.

montreal

• Šių metų lietuvių KALĖDINĖ RADIO PROGRAMA, vadovaujama Liudo Stankevičiaus, bus girdima gruodžio mėn. 25 d., 1 val. pietų metu.

SESELIŲ ARTIMO MEILĖS DARBŲ PAGERBIMAS

Montrealio lietuviai, susirinkę į AV P-jos salę, su dėkingumu minėjo N.P. Šv.M. MARIJOS Seserų Vienuolijos įsteigimo 75 metų ir jų 40-ties metų veiklos Montrealyje sukaktis. Po Mišių, oficialioji minėjimo dalis vyko AV P-jos salėje prie gražiai papuoštų staliukų, puošnaus ilgojo stalo.

K.L.K. Moterų Draugijos Montrealio Skyriaus pirm. Genė Kudžmienė pasveikino Seseles, visas viešias ir svečius, pabrėžė, kad Seselių darbas sutampa su šios Draugijos šūkiu - Tiesa ir Meilė. Sukaktuviniškas su jų viešniomis Seseleėmis pasveikino AV P-jos kleb. kun. J. Aranauskas, SJ, už jų darbą Dievo garbei ir vargšų gerovei ir joms už tai padėkojo. KLB Montrealio A-kės pirm. Arūnas Staškevičius šiltais žodžiais prisiminė Seseles savo vaikystės metais, kaip teko dirbti vėliau su jomis ir sveikino Montrealio lietuvių vardu. Raštu sveikinimą buvo įteikusi Montrealio L.K. MINDAUGO Šaulių Kuopa.

Idomia, išamą, dalykišką paskaitą su veiklos apibūdinimu Lietuvoje, taip pat okupacijų metais ir išeivijoje sklandžiu žodžiu skaitė svečias prof. Česlovas Masaitis, atvykęs iš Putnamo, JAV. Jis pabrėžė, kad ne tik išeivija yra dėkinga už jų atliktus ir atliekamus svarbius darbus, bet kad pav., ir Amerikoje jų įsteigti ir prižiūrėti Matulaičio Senelių Namai Putname įvertinti JAV įstaigų aukščiausiu pagyrimu.

Mes žinome ir vertiname Seselių darbą čia, Montrealyje, tiek religiniuose reikaluose, tiek visuomeniniuose, kur tik reikalinga pagalba, ar paremiant

kultūrinius reikalus. Didelė jų parama buvo jaučiama Mergaičių Choriui PAVASARIS, poeto Henriko Nagio ir muz. Aleksandro Stankevičiaus Kantatos atlikimui bei įrašymui, Vaikų Darželio globa, praradusiųjų sveikata rūpesčiu, ir kt.

Malonu buvo išgirsti meninės dalies atlikėją, jauną, puikaus balso solistę (kuri tęsia studijas šioje srityje) - Rasą Krokytę-Veselkiene. Ji giedojo Mišių metu, o koncertinei daliai pasirinko liaudies dainas ir arijas. Akompanavo miela mūsų bičiulė Mme Madeleine Roch.

Solistė pasirinko savo programai pagrindinę temą - meilę. Ir liaudies dainose, kurios jau sukurtos Lietuvoje vėlesniais laikais, daugumoje buvo girdimos pirmą kartą. Nesudėtinga akompanimentą joms aranžavo Juozas Kasinskas. Prieš kiekvieną dainą sol. Rasa gražiai tarsena patiekdavo komentara. Man asmeniškai įdomiausia muzikiniu atžvilgiu buvo Broleliai mano - idomesnio ir autentiško ritmo. Idomūs žodžiai "Tos mėlynos, gili akys". "Oi, ko nusižvengei" - daina, kurią čia išeivijoje visi pamilom, užbaigė pirmąją dalį.

Antroje - arijų dalyje, solistė turėjo gerą progą parodyti savo gražaus tembro, turtingą balsą ir muzikalumą. Arijos iš Bizet operų Karmen ir Samsonas ir Dalila, Masseneto iš "Werther", ir Schumano Dedikacija. Labai šiltai publikos sutikta, padainavo priedo vieną dainą.

Abi atlikėjos buvo ap -

dovanotos korsažu. Bus tikrai įdomu po kiek laiko vėl išgirsti Rasą pas mus.

Puošnios ir geros vaišės buvo patiektos šios šventės proga.

KLK Moterų Draugijos Montrealio Skyriaus dar kartą parodė savo neeilinius sugebėjimus paruošti įdomų renginį. b.

MONTREALIO LIETUVIAI IDOMIAI MINĖJO LAPKRIČIO 23-JĄ

1993-tieji metai pasižymi mums reikšmingomis sukačtimis. Jų tarpe - 75 metai nuo Lietuvos pirmosios Nepriklausomybės atgavimo Vasario 16-tąją, o 1918 m. lapkričio 23-ąją - buvo paskelbtas kitas tų metų istorinis dokumentas, užantspauduodamas valstybės atkūrimą - Krašto Apsaugos Ministerija išleido isakymą Nr. I, kuriuo buvo įsteigta Apsaugos Taryba, kuriant Lietuvos kariuomenę. Tu metu gruodžio 29 d. buvo išleistas ir oficialus šaukimas-kvietimas stoti savanoriais į Lietuvos Krašto Apsaugą.

Iškilmingose pamaldose pamokslą pasakė kun. K. Ambrasas, SJ., pabrėžęs paralelę tarp reikšmės įsipareigojimo kario, ginančio savo Tėvynę ir valstybę ir tarp priėmusio Kristaus mokslą Krikščionio, nemažiau įsipareigojimo ginti teisingumą, meilę ir kovoti su blogiu.

Lapkričio mėn. 21 d., po iškilmingų pamaldų AV P-jos bažnyčioje, tęsiant

minėjimą AV P-jos salėje, L.K. MINDAUGO Šaulių Kuopos pirm. Aug. Mylė priminė: "1919 m. sausio 15 d. atsiliėpdami į šaukimą, jau buvo susirinkę apie 3.000 savanorių. Jie vilkėjo tais drabužiais, kuriais atėjo iš namų, viešesniais, kiti visai skurdžiais, kai kurie klumpėmis apsiavę. Stigo ginklų, o ypač kritiška buvo prityrusių karininkų - vadų stoka. Nežiūrint visų sunkumų jaunoji Lietuvos Kariuomenė krašto nepriklausomybę apgynė. Apgynė ją pati savo jėgomis, nes buvo susidariusios palankios politinės sąlygos laisvei apginti, subyrėjus dviem didžiulėms kaimyninėms imperijoms. Jeigu Lietuva savo kariuomenės tuo metu nebūtų turėjusi, tai nepriklausomybė būtų likusi tik gražia svajone, nes kraštas tuoju pat būtų pakliuvęs į lenkų arba į sovietų Rusijos vergiją. Tuo atveju būtume nesulaukę ir Lietuvos atgimimo 1990 m. KOVO VIENUOLIKTĄJĄ".

Tylos minute, prieš išsiriškiavusias organizacijų vėliavas buvo pagerbti visi tėvynainiai, kurių dėka daugelis čia mūsų esančių galėjome dar pasidžiaugti normaliu, saugiu, šviesėjančiu savo valstybės ir tautos gyvenimu.

Šiais metais, - priminė Aug. Mylė, - prisimenama ir 50 metų sukaktis, kai Sovietų Rusijai okupavus Lietuvą, 1940 m. buvo panaikinta ir Lietuvos Kariuomenė.

"Ruošdami ir dalyvaudami Lietuvos Kariuomenės

/nukelta į 8 psl...../

MOTREALIO LIETUVIŲ AKADEMINIS SAMBURIS

ANKETA

1. Ar norėtumėte dalyvauti Sambūrio grupės veikloje?

Taip _____ Ne _____

2. Ką galėtumėte pasiūlyti, kad grupės veikla būtų įdomi ir turininga?

3. Ar turite ir galite pasidalinti savo patirtimi lietuviškoje veikloje (darbas Lietuvoje, biznio reikalai su Lietuva, svečiai iš Lietuvos, literatūra, spauda ir t.t.)?

4. Kokiomis temomis norėtumėte išgirsti diskutuojant grupės susirinkimuose: literatūra, menas, religija, biznis, sveikata, ekologija, sportas ir pan.?

5. Kaip dažnai norėtumėte susitikti su grupės nariais?

6. Kokios struktūros norėtumėte matyti Sambūrį (vientisas, atskiros sekcijos ir pan.)?

7. Ar pažįstate kitus lietuvius, norinčius įsitraukti į Sambūrio veiklą? Taip _____ Ne _____

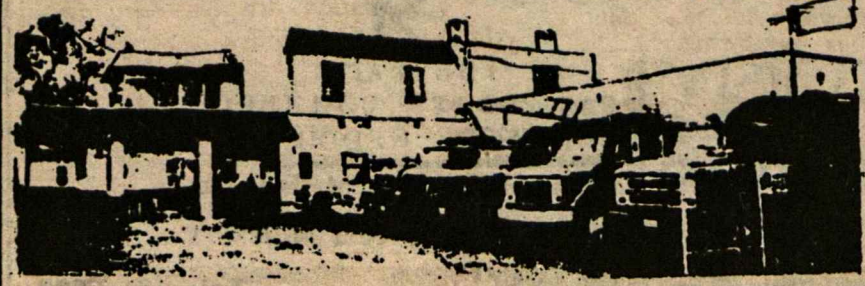
8. Jūsų požiūris į narystę ir nario mokesčių.

9. Kokia, Jūsų nuomone, Sambūrio ateitis?

10. Pastabos.

GUY RICHARD ROOFER — COUVREUR 7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogdengys GUY RICHARD, kuris jau seniai aptarnauja lietuvius. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd, 5784 Verdun Ave
Chateauguy, Que., Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

Modernios Kopyčios

MIRUSIEJI:

• **ANTANAS SAKALAS**, 92 m., mirė Montrealyje, Centre d'Accueil Henri Bradet Slaugos Namuose, globojamas savo artimųjų, ypač Jūratės Tobin ir jos šeimos.

Palaidotas iš Šv. Kazimiero bažnyčios Notre Dame des Neiges kapinėse.

• **Alfonsas VAZALINSKAS** po sunkios ligos gruodžio mėn. 4 d. mirė Royal Victoria ligoninėje. Liko žmona Irena, sūnus Gytis, marti Irena, dvi vaikai ir kiti artimieji.

Laidotuvių apeigos vyko Aušros Vartų P-jos bažnyčioje.

• **Petras BUNYS**, 67 m., po sunkios ligos, mirė gruodžio mėn. 4 d. Liko žmona Jadvyga, trys vaikai: dukterys Rasa, Virginija ir sūnus Eugenijus su šeima. 4 vaikaičiai.

• **Emilija GREITAITIENĖ-PETROVIENĖ**, 85 m., netikėtai mirė slaugos namuose. Užuojauta mirusiųjų artimiesiems.

• **A.a. Domicelės Janušienės** mirties metinių proga, jos vyras Aleksas atsiuntė laikraščiu "Nepriklausoma Lietuva" \$50 auką.

Nuoširdžiai dėkojame. Pridėtame laiške, Aleksas Janušas, senas mūsų laikraščio skaitytojas, gyvenantis Vancouver'yje, BC, visiems "NL" darbuotojams linki linksmų Kalėdų ir laimingų naujų metų.

/.....atkelta iš 7 psl./

atkūrimo paminėjimuose, prisimename ir pagerbiame žuvusius savanorius, savanorius-kūrėjus, karius, šaulius, partizanus, pagerbiame 1941 metų sukilimo dalyvius, pagerbiame ir Sibiro tremtinius, pagerbiame. Užsakykite švenčių sveikinimus dabar! Dėkojame. "NL"

me kentėjusius ir nukankintus kalėjimuose. Pagerbiame SAUSIO 13-sios TV bokšto gynėjus, MEDININKŲ aukas. Jie savo gyvybės aukomis įrodė, kad tėvynė Lietuva visais laikais turi ištikimai ją mylinčių ir ginančių sūnų ir dukterų", - baigė savo žodį Aug.Mylė.

Labai įdomu buvo stebėti rodomą video juostą: išvykstančius rusų karius ir dabar, prieš 3 metus atkurtos mūsų kariuomenės gyvenimo epizodus. Įdomiai nufilmuotos buvo žygiuotės atliktos įvairių švenčių progomis. Išmankštinti vyrai, dailios uniformose, geri grojėjų pulkai, naujojiškai skanduojantys žygio dainas pulkai (bus tikriausiai naujų parašyta ir dainavimui), užsiėmimai manevruose, savignos pratimai; kariai virtuvėje, Karaliaus Mindaugo-Valstybės dienos šventėje ant žirgų, senoviniai šalmis pasirodė, laivyne. Visa tai buvo nauji, nematyti vaizdai, keliantys viltį, kad atsiras ir daugiau šaunių vyrų, neišgriuvusių prie degtinės stiklų, suprantančių savo valstybės reprezentacijos reikšmę tiek valstybės pasieniuose, tiek poligonuose, tiek rūpinantis kritiškais momentais savo valstybės gyventojų apsauga, o reikalui esant - ir pagal ba.

Gausiai susirinkę dalyviai buvo tikrai dėkingi ir už įdomią programą, kuri pakėlė viltį, jog Lietuva išbris iš apatijos, ir už iškilmingą šios šventės minėjimą, ištikimai nešantiems vėliavas per eilę metų, branginant Tėvynės atsiminimą, už gražų AV Choro giedojimą Mišių metu. B.N.

LIETUVIŲ AKADEMINIO SAMBŪRIO MONTREALYJE SUSIRINKIME
L.A.S.Montrealyje š.m. lapkričio 26 d. buvo sušau-

MONTREALIO LITUANISTINĖ MOKYKLA
KVIEČIA VISUS!
KALĖDŲ EGLUTĖ
š.m. gruodžio mėn. 12 d. po 11 val. pamaldų
Aušros Vartų parapijos salėje
• Mokinių atliekamas vaidinimas: "Kitoj pusėj durų", tekstą paruošė Jūra Landry
• Kalėdų senelis su dovanomis visiems vaikams!
Įėjimas: \$5.
Maloniai kviečiami visi! **RENGĖJAI**

L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA RUOŠIA
NAUJŲ 1994 METŲ SUTIKIMĄ
1993 m. gruodžio mėn. 31 d., penktadienį,
Aušros Vartų parapijos salėje
* **COMPACT DISCO MUZIKA** - J. Šulmistro
* **VAKARIENĖ** ruošia P. PAULASKAS
• Loterija • Baras
DALYVAVIMAS - \$10. Maistą ir gėrimus išsigysite už prieinamą kainą.
Prašome registruotis iki gruodžio 19 d. pas:
A. MYLĘ: 365-0353; A. ŽIUKĄ: 366-5491;
A. RAČINSKĄ: 366-7022; J. ŠIAUČIULI 768-3674.
Ruošia ir kviečia -
L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA

kęs narių, svečių ir prijauniančiųjų susirinkimą Sesių Namų salėje.

Atvyko didelis būrys dalyvių, jų tarpe, malonu pastebėti, ir jaunesnės kartos žmonių. Susirinkusius pasveikino pirm. Algis Beniušis. Svarstybas, ar tikriausiai pasakius, nuomones dėl rengiamo literatūros vakaro **VINCO KRĖVĖS** premijos paskyrimo proga, pravedė Vincas Piečaitis. Henrikas Nagys priminė šios premijos atsiradimo ir įteikimų eigą. Susirinkimas pritarė jo sumanymui ateinančią pavasarį, KOVO

11-tąją skirti premiją ne tikrai išseivijos, bet ir Lietuvos rašytojams. Ši pavasarį, jau senai prestižine tapusi premija būtų XVII-toji. Ši karta premija bus padalinta pusiau (tiksliai suma dar nenumatyta).

Susirinkimo svečias kun.Kazimieras Ambrasas, SJ, neseniai atvykęs dirbti AV P-joje, pakviestas pasidalino išpuščiais apie savo kelionę ir darbą Filipinuose. Buvo atsivežęs ir nuotraukų. Sambūris, ieškodamas būdų suintensyvinėti savo veiklą, prašo atsakyti į an-

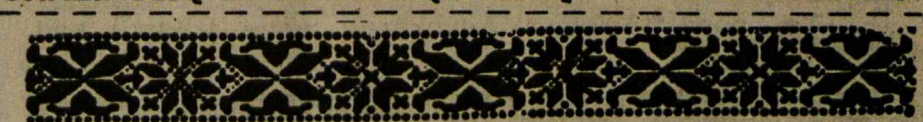
LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1475 DE SEVE St. Montreal, Que. H4E 2A8
Tel: 766-5827; 766-5830
FAX: 514-766-1349.
Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
AKTYVAS virš \$29,000,000;
REZERVAS virš \$2,000,000
MOKA UŽ:
Certifikatus 1 m. - 4.50% Taupymo - special. 1.75%
Certifikatus 2 m. 5.25% Taupymo - su gyv. dr. 1.25%
Certifikatus 3 m. 5.75% Taupymo - kasdienines 1.50%
Term. indėlius: Einamos sąsk. 1.00%
1 metų 4.00% RRIF-RRSP - 1 m.term. 5.00%
180 d. - 364 d. 4.00% RRIF-RRSP - 2 m.term. 5.50%
120 d. - 179 d. 4.00% RRIF-RRSP - 3 m.term. 6.00%
60 d. - 119 d. 3.50% RRIF - RRSP - taup. 2.00%
30 d. - 59 d. 2.50%
IMA UŽ:
Nekiln. turto: 1 metų 6.00% asmenines - nuo 6.25%
2 metų 6.75%
3 metų 7.25%
Informacija apie naujasias palūkanas "Lite"
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI NEMOKAMI
KASOS VALANDOS:
1475 DeSeve 3907A Rosemont
Pirmadieniais 9.00- 3.00 10- 2
Antr., treč. 9.00- 3.00
Ketvirtadieniais 12.00- 8.00 3.00- 7.00
Penktadieniais 10.00- 6.00 2.00- 6.00

Dokumentinis video filmas **BALTIC FIRE**, nufilmuotas įvykiuose dalyvavusios Kanados kino režisierės **ZOE DIRSE**, vaizduojami įvydai **LIETUVOJE** ir **LATVIJOJE** nuo 1991 m. iki šių dienų. Filmas rodytas Ontario TV ir Prancūzijoje. Maciusių atsiliepimai labai teigiami. Filmo trukmė 50 min. K a i n a: 30 dol., plus 5 dol. persiuntimo išlaidoms.
ZOE DIRSE taip pat yra nufilmavusi video filmą apie Lietuvos sportininkų dalyvavimą Barcelonos Olimpiadoje, apie pirmąją Lietuvos istorijoje **RUBARTO** Olimpinį aukso medalį disko metimo varžybose ir Krepsininkų medalius. Šio filmo trukmė 20 min. K a i n a: 20 dol., plus 5 dol. persiuntimo išlaidoms. Šias juostas galima įsigyti pas: ZOE DIRSE, 4481 Ks-planade, apt.3, MONTREAL, Que., CANADA, H2W 1T2, tel: (514) 282-6582.

ketą, kurią paruošė Petras Paulauskas. Atsakyti gali ir ne būtinai Sambūrio nariai. Jas užpildžius, prašoma siųsti arba perduoti P.Paulauskui: 1539 De Seve Montreal, Que., H4E 2A8. (Žiūr. anketą 7 psl.).
Prie vyno stiklo, sūrio ir užkandėlių bei kavos buvo smagiai pabendrauta. Dal.

KAIRYS
BALTIC EXPEDITING
Atstovas Leonas BALAIŠIS,
338 1-st Ave, LaSalle, P.Q.
H8P 2E8, Tel: (514) 366-8259

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI

Maurice Electrique Ltd
Entrepreneur Electrical
Electricien Contractor
MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A Allion
LASALLE, Que, H8P 2C5
TEL: 366-5484

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
NAMAI • AUTOMOBILIAI • PREKYBA • ATSAKOMYBĖ
3907 A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545; Fax: 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ A.L.B., DONNA SVRAKA A.L.B., PETRAS ADAMONIS C.I.B. Res: 256-5355
Greitas ir tikslus pataravimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

TEL.: (514) 767 - 4690
VINCAS PIEČAITIS
1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4
JONAS & CÔTÉ REALTIES
NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD
ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS
Savininkas - Mike OSKOWICZ
3351 Belair St., Montreal, Que. H2A 2A5
Tel: 721-9496; res. 729-2446

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas-Chirurgas
8606 Centrale, (kamp.45 Av.)
Suite 209, LASALLE, Qué.
H8P 1N5; tel:364-4658

Dr. MICHEL HUYNH
Dantų Gydytojas-Chirurgas
Huv.dr. J.MALIEŠKOS būras
1440 St.Catharine St.,W.
Suite 701 Tel:866-9297
Montreal,P.Q. H3G 1S5

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St., Ville LaSalle, P.Q. H8P 1L2
Atidaryta kasdien nuo 9-10 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 - 9:30 v.v.
Sekmadieniais: nuo 10- 9:30 v.v.
Tel.: 366-9745 ir 365-0505

ROYAL VICTORIA HOSPITAL,
687 Pine Ave, West, Tel: (514)-842-1231,
Montreal, Que. H3A 1A1 Ext. 1663
H.J. ADOMONIS, M.D., C.M.
4589 Park Ave.,
Montreal, Que. H2V 4E4 Tel: (514)-842-9211.

Dr. A.S. POPIERAITIS
B.A. M.D. MSc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal,
Qué. H3G 1L5 Tel.: 931-4024

Advokatas ROMAS IŠGANAITIS
822 Ile de France, St.LAMBERT,Que, J4S 1T7,
tel: 465-1538
arba
8606 Central str., kamb.205, LASALLE,Que, H8P 1N5,
tel:364-4282

8 psl.

EUROPARCEL
APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ,
NAUJA VIETA-NAUJOS VALANDOS, TOKS PATS GERAS PATARNAVIMAS
Nuo Gegužės 1d. mes persikeliame į naują vietą prie Rūtos aukštinio amžiaus klubo 1450 DE SEVE. Ankstyvesnė vieta ant RUS LAGER nebeveiks nuo Gegužės 15 d. Pakietų priėmimo NAUJOS VALANDOS bus nuo 9.00 val. ryto iki 7.00 val. vakaro TIK TREČIADIENIAIS. Pakietų išsiuntimas toliau bus kiekvieną savaitę.
Pakietų "pick up service" - veikia nuo pirmadienio iki penktadienio dėl pakietų paėmimo iš Jūsų namų.
Nauja Kaina \$5.10 /kg
Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.
Nėra maksimumo svorio.
Minimum yra 2kg, arba \$10.00.
Trečiadieniais 9h00-19h00.
1450 rue DE SEVE, LASALLE
937-9898
SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIS BET KADA - 7 DIENAS.
Vytas Gruodis Jr.

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS
* Didelis pasirinkimas gatavų palų
* Saugojimas vasaros laikui (storage)
* Taisau ir remodeliuoju
* Siuvu ir parduodu
1449 rue St.Alexandre Suite 500 A
Montreal, P.Q., H3A 2G6 Telefonai: 844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO
PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS
5220 ch.QUEEN MARY Rd.
TONY LAURINAITIS
Montreal, P.Q. H3W 1X5 Tel: 481-6608